

"Vienybė Lietuvninku"

IŠEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, :: NEW YORK.

Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose..... \$2.00
Europon ir kitur..... \$3.00

Prenumerata mokama iš virsaus.
Prenumeratos metas skaitosi nuo
laiko užsirašymo, ne nuo Naujų
Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite
laišku.

J. J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY,

"Vienybė Lietuvninku"

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, :: NEW YORK.

Yearly subscription rate:
In the United States..... \$2.00
To Foreign Countries..... \$3.00

Advertising rates on application.
Address all communications to
publishers:

J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 11.

Brooklyn New York, 15 d. Kovo (March) 1911m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXVI

Kaip pas mus dar suprantama apšvieta.

Veltui bus mums šnekėti apie blizgančią vertybę mokslo ir apšvietos, pakol mūsų laikraščiai nepalies j mokslą žiūrėję fanatikų akimis. Štai skaitome «Kovos» 9 N redakcijos atsakymą kokiame ten Juozui Bartkevičiui, kuris klausia iš redaktoriaus draugiško patarimo: kas tai esą tos korespondencijų mokyklos? ar reikia ir ar galima toms mokykloms užsitikėti? Redaktorius «darbininkų» organo atsako ilgai negalvojęs: esą, tikra mokykla niekad nesieško mokinių. O kadangi amerikoniškos korespondencijų mokyklos siuntinėja savo agentus ir prospektus, tai p. J. B. Smelstoriui, «Kovos» redaktorius ir išveda šiaip: «Jokia tikra mokykla mokinių per agentus negauda, kaip lygiai joks tikras daktaras per laiškus ligonių negydo». Ką tas reiškia? Reikia, jog «Kova» pataria nuo korespondencijinių mokyklų šalintis. Tą pasako, kaip sergėtoja darbininkų nuo išnaudojimo. Bet ar turi bent kiek ji nuovokos, kad tuomi labai suvedžioja savo skaitytojus, tuos pačius skurdžius vargo peles, kurių reikalus pretenduoja ginanti.

Nevertėtų niekuomet ant tokių «Kovos» suvedžiojimų atkreipti akies, jeigu mes užtektinai turėtumėm mokintų žmonių ir tokių, kurie išsigali eiti į mokyklas. Bet niekuomet negalima praleisti tokio *en-gros* suvedžiojimo mūsų beturčių, kurie iš korespondencijinių mokyklų labai daug pasinaudoję ir šiandien turi daugumas gerą karnį duonos.

Korespondencijų mokyklos, kaip va ir Scranton Correspondence School, suprantama nepastatys savo mokinių kokiais profesoriais bet užtai jos kasmetas po keles dešimtis išleidžia gerų mechanikų, technikų ir lavių amatnikų, jau ne skaitant knygvedžių, klerkų, etc. Ar jau per daug lietuviai tokių žmonių turi, kad mūsų toki «Kova» stengiasi nuo šitų mokyklų savo skaitytojus atkalbinti?

Labai netiesa, būk mokyklos niekad mokinių neįieško. Užtenka tik priimti, kaip stropiai valdžia spiria žmones, kad leistų jie savo vaikus į pradines mokyklas. Ar čia neįieškojimas mokinių? Amerikoje

visos mokyklos, pradėjęs nuo Harward'do universiteto ir kitų, baigiant kolegijomis, kaip primanydami traukia mokinius pas save. Mokslo laikraščiai, kaip va «American Scientific», «Electrical World», «Science», ir kiti, pilni apgarsinimų, vien tik laukia mokinių. O kaip «Nautical» mokykla, tai visai per agentus jieško studentų, ir mokes ties už mokslą nereikalauja, ir būta su duona net duoda, kad tik gauti koki dorą vaikina išmokyti ant oficerių. Žinoma, tokiems, kaip p. Juozui Bartkevičiui, kuris «Kovoje» jieško sau nerandamo išganymo, tai gal ir «Nautical» (jūreivijos) mokykla bus neprieinama, — jis ten negautų ineiti, nes jis per daug gal butų, taip sakant, «etiškas»... Bet užtai jeigu «Kova» ir jos skaitytojai pasižiūrėtų į kitus rimtesnius Amerikos mokslinius laikraščius, tai visuomet rastų augščiau ir žemiausių mokyklų apgarsinimus ir nereikėtų melagingai kalbėti ant Amerikos mokslainių, būk jos nesinaudoja apgarsinimais ir neįieško mokinių. Viskas mat priguli nuo to, kaip žmonės pažįsta dalykus. Pažintų ir mūsiškiai laikraščių redaktoriai ir nebevedžiotų visuomenės šuntakiais.

Jeigu kitos mokyklos, net universitetai jieško mokinių per laikraščius ir per agentus, tai kodėl negali jų jieškoti tos mokyklos, kurios duoda kursus per laiškus? Mūsų žmonės taip inbaidyti prigingais daktarais, kurie gydo per laiškus, kad pradeda niekniekius šnekėti ir ant mokyklų. «Kova» mat tokias mokyklas tiesiai sulgina su priegavikais daktarais! Bet ji labai klysta. Kad gydyti per laiškus yra negalima, tas gal ir tiesa. Bet kad per korespondencijas galima mokyti, tą labai gerai žino visi tie, kurie šiandien yra išėję šioji ar toki mokslo kursą ir iš to dabar valgo duoną. Niekinti tokias mokyklas gali tik tie, kurie nieko nežino apie korespondencijinių mokyklų sistemą arba kurie jos tik kiek paragavę greitai vėl pametę (tokių niekur neprisitaikančių pas mus yra pilna), arba vėl tokie tik, kurie girdėjo apie tas mokyklas iš devintos burnos.

Kas tos yra korespondencijų mokyklos, sakysim, tokios, kaip va ir Scranton Correspondence School

(kurią «Kova» pastatė ant lygios su liūdons atminties Collinso «institutu» arba ve su Hartmano «sveikatos daržu»)? Čia yra tokia įstaiga, kur sutaisyta kuolengviansioje formoje mokslo vadovėliai Mokslai daugiausiai yra techniškai ir prie visokių industrijų pritaikomi. Kas-kas tokiose mokyklose yra labai girtina, tai labai puikiai išleisti vadovėliai. Ir jie taip yra pritaikyti, kad ištikro bile vienas mokantis skaityti ir rašyti, gali pradėti kokį nors mokslo kursą. O kada jam dar iš šalies, per laiška, tiesiog veste veda ir nurodo kaip mokintis, bei pataiso jo klaidas lekeijose, tai nieko nėra lengvesnio, kaip tokie kursai. Mūsų žmonės mano, kad mokyklose tai ant mokinių stovi užgulę mokytojai. Jie klysta. Mokyklose tik užduoda lekeijas ir išklauso. Tokius išklausimus daro ir korespondencijų mokyklos, su tuo tik skirtumu, kad per laiškus. Dabar pagaliaus įveda net mokinimą kalbos su pagalba gramafonu, taip kad tik iš Europos atvažiuavęs gali jau pradėti imt tokias korespondencijų lekeijas. O koks parankumas žmogui yra, kada jis gali mokintis tiesiog iš namų neatsitraukdamas, pelnydamas savo kasdieninę duoną! Kame čia yra sensas lyginti tokias mokyklas su popieriniais daktarais? Po teisybei tokis palyginimas dar tik pirmą sykį ir tenka lietuviškuose laikraščiuose matyti ir geistina butų, kad jis toliau «Kovos» nenuėitų.

Galima, vienantėliai, galima išmokyti ir daug dar išmokyti per tokias mokyklas, jeigu dauguma mūsų apšvietusių vyrų išeina į žmones vien tik per knygų skaitymą. Knygų skaitymą jau daug sunkesnis dalykas, nes prie jo žmonės nesilaiko jokios sistemos, jokio nurodymo ar patarimų. Tą viską korespondencijų mokyklos atlieka, ir atlieka nesunkiai ir nebrangiai. Boykotuoti tokias mokyklas mūsų laikraščiams yra didelė gėda. Jeigu jau iš ju nieko negalima išmokyti tai ką gi galima iš «Kovos» butų išmokyti? Vaikėžai, kur jūsų protas? Korespondencijų mokyklų, niekas nepėikia. Jos atlieka didelį švietimo darbą, priruošia kasmet nemažai žmonių prie civiliškų egzaminų, po kurių daugumas

ingija sau tinkamus užsiėmimus. Ar gal mūsų «Kova» ir tai turėtų mokykloms už blogą? Jeigu taip, tai ji turi uždrausti ir Chicago socialistų dienraščiui «Daily Socialist», kuris deda ant savo špaltų skaitytojų klausimus ir atsakymus apie civiliškus egzamenus, informuoja žmones, kaip tik jis išmano, kad tik jie sau atsakančius darbus susirastų. Kodėl tad socialistų dienraščiui nepriskaitoma prigavingų daktarų, ergo netikusiu mokytojų titulas?

Vyrukai! Neboykotuokite mokyklų, jeigu jų vertybės dar nežinote. Neparodykite bent nors svietui, kaip jūs dar nedaugę esate prie supratimo dalykų, ir savo vaikiškais išsišokimais nedarykite gėdos visiems lietuviams.

Ne-inžinierius.

Išteigimas Lietuvių Informacijų Biuro Paryžiuje.

Vasario 19 d. 1911 m. pas p. Gabri susirinko keli veiklesni Paryžiaus lietuviai, idant apsvarstyti sumanytą J. Gabrio lietuvių informacijos biuro išteigimą. J. Gabrys išaiškino, ant kokių pamatų turėtų būti organizuojamas tas biuras. Štai jie:

TIKSLAS:

L. I. B. Paryžiuje, turi savo tikslu supažindinti kitas tautas su Lietuva.

BUDAS:

Rašant ir leidžiant tam tikras brošūras apie Lietuvą įvairiose kalbose, talpinant svetimtaučių laikraščiuose straipsnius apie Lietuvą, atstovaujant lietuvius tarptautiškuose kongresuose.

L. I. Biūro vedėju, žinoma, bus patsai sumanytojas, Juozas Gabrys, žinomas lietuviu veikėjas; jis turi čia išsidirbę didelius ryšius su francūzų ir kitų tautų veikėjais, žurnalistais, Sorbonnos garsiais profesoriais ir su žymiais francūzų laikraščių redaktoriais, su kurių pagalba bus lengviau ką-nors padaryti, ypač, kad tūli iš jų labai prielankūs lietuviams. Kol kas p. J. Gabrys pavedė L. I. Biūro reikalams savo butą, — veltui, nereikalaujamas jokio mokesnio. Išdininku apsiima būti J.

Kučinskas, komersantas, karštai pritariantis šiam sumanymui ant kurio rankų bus visas turtas L.I.Biūro (visos išlaidos ir atskaitos bus spaudinamos laikraščiuose; reikalui esant bus daigi išrinkta tam tikra kontrolės komisija). Į raštininkus užkviestas P. Banys. Veikiančiaisiais nariais pasižadėjo keli mokslieiviai būti; viena studentė, A. K. rašo francūzų kalboje tēzų apie lietuvių judėjimą tautiškoje dirvoje, taip gi trumpai ir apie mūsų literatūrą.

Ž Skirgaila, jaunas mūsų kompozitorius, mano ilgainiui surengti čia lietuvišką vakarą.

Sodyba L. I. Biūro bus Paryžiuje. Nariai-korespondentai — Londone, Berline, Romoje, Berne, Bruxelles ir kit, kurių priedermėje bus pranešti L. I. B. apie tam ar kitam mieste rengiama koki tarptautinį kongresą arba šiaip jau koki indomesnį tautišką susivažiavimą ir apie kitus reikalus

P. Banys.

Norintiems pastoti Suv. Val. piliečiais.

Norintieji pastoti Suvienytų Valstijų piliečiais arba ukėsais, kiekvienas turi savo pavieto sūde (court) išsiimti pirmuosius pilietiškus poperius, angliškai vadinamus *Declaration of Intention to become a citizen of the United States*.

Bet, einant į sūdą imti pirmuosius poperius būtina reikia žinoti vardas laivo, ant kurio atkeliavote ir Suvienytas Valstijas, ir laikas atkeliavimo, nes, nepasakius laivo vardo ir laiko atkeliavimo, negausite pirmųjų poperių.

Daugelis žmonių nežino arba užsimiršta laivo vardą ir atkeliavimo laiką, ir tokie tai niekad nepastos piliečiais, visados bus skaitomi svetimšaliais čionai. Nors neatsimintumėt laivo vardo, bet žinomėt atkeliavimo laiką — mėnesio dieną ir metus, tai laivo vardą ir tikrą atplaukimo laiką galima sužinoti kaslegarnėse, miestuose, ir kuriuos tokie laivai atplaukia: Baltimore'je, Boston'e, Philadelphiaj arba New York'e. Todėl reikia parašyti laišką kaslegarnių viršininkams (komisoriams), paduodant atkeliavimo laiką ir para-

šant, kokiame mieste sėdote ant laivo — iš kur išplaukėte — ir prašyti, kad atsiųstų parašę to laivo vardą ir pažymėję atkeliavimo laiką, ką viršininkai dovanai suteiks.

Bet didžiausia bėda su mūsų lietuviais — tai mainymas pavardžių, pagal kurias niekas negali surasti tokių atveivystės užrašuose. Paveikslan: mūsų Povilas Žekas, keliaudamas Amerikon, pasisako esąs Pawel Zekoski, o vokiečių agentas užrašo jį Paul Sekoski, — tokiam atveivyje Povilo Žeko nieks nesuras. Todėl visados reikia paduoti vardus ir pavardes taip, kaip vadintės laike atkeliavimo.

Rašant laiškus atveivystės komisoriams, galima rašyti lietuviškai arba angliškai, ir, jeigu atkeliavote per Baltimorę, tai adresuokit šitaip:

Hon. Commissioner of Immigration, Baltimore, Md.; o jeigu atkeliavote per New York'ą, tai adresuokite šitaip:

Hon. Commissioner of Immigration Ellis Island, New York

(«Tėv.»)

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

«Amerika užima visą Meksiką! Pasimirė Meksikos prezidentas Diaz!» — tokios jautringos žinios pasklido šios savaitės laikraščiuose. Ar tiesa, kad mirė Meksikos prezidentas, dar nežinoma. Perėitą savaitę buvo rašyta, kad sergąs. Už poros dienų paskalas paėjo, kad numirė. Bet Meksikos valdžia tuojau telegrafavo į visus užrubežinius savo konsulus, kad tai esanti neteisybė. Prie to vienok karštai pildurė, kad yra kviečiami iš užsienių grįžti namon t. y. Meksikon visi «valdžiai ištikimieji» piliečiai. Tas ir davė progą manyti, kad Diazas ištikrųjų yra miręs arba miršta. Na, o Meksika dabar pasinėrusi į revoliuciją. Kas bus su šia respublika, kada nebėra valdžios ir dvi dalys žmonių vienų su kitais eina ant durtuvų ir šautuvų?

Ar Diaz'as mirė, dar tikrai šiomis dienomis nebuvo žinoma. Bet Šiaurinė Amerika sukruoto parūpinti betvarkei Meksikai globėją, — už tą rekomenduojasi Ame-

rika pati save. Pereitą ketvergą sujūdinta buvo didelė dalis jurinės armijos. Tris laivai-skraiduoliai: «Tennessee», «North Carolina» ir «Montana» išėina į Ramųjį Okeaną. Ant kitų laivų taip pat kraunama anglis ir sulioduota 5000 šautuvų ir apie 40 000 užtaisymų šaut. Iš Washingtono paliepta daryti mobilizaciją kareivių visais Meksikos pasieniais, beto iš 20-ties valstijų paliepta stovėjusiems pėstininkams traukti į parubežes pilį San Antonio. Iš Philadelphios, Norfolkio ir New Yorko išsiunčiama jurininkai ir artilerija. Jeigu da pridėti, kad į Meksikos parubežę išvažiavo keturios kompanijos kariškų ligonbučių su daktarais, tai bus aišku, kad Amerikos armija nejuokais rengiasi pereiti Grand River upę ir paimti Meksiką po savo protektoratu ar gal ir visai užimti. Tada, žinoma, amerikoniai sukriusę savo kanuolėmis ir revoliuciją. Bet ar norės meksikonai Amerikos globon pasiduoti? Ar nesu- taikys tarp savęs ir ar neatsikreips visa tauta prieš nekviestus globėjus? Laikas parodys. Ir parodys didelių atsitikimų Meksikoje.

Washingtono kongresas paskyrė naują komisiją, kuri visados turės prie kongreso sėdėti ir rinkti žinias apie kainas visų Amerikos išdirbinių ir tavorų. Pagal kainų, ta komisija sutaisinės škičius arba projektus muitams ir akcizams ant išvežamųjų svetur ir įvežamųjų Amerikon daktų. Šita komisija vadysis «tarifo komisija»; susidės iš 5 vyrų. Jos užlaikymas telėsuos . . \$225,000. Na, bet užtai nereikės kongrese senatoriams ir atstovams tiek ilgai zulinti alkunėmis stalus, berenkant iš įvairių raportų industrijos žinias, kada prisieina aptarti įvairūs šios šalies tarifo klausimai. Nauda iš to bus didelė, nes kongresas turės daugiau laiko įstatymų tvėrimui.

Artinasi galas prieš pavarinių kongreso posėdžių. Neprošali tūtų peržvelgti, ką kongresas paskutinėje sesijoje padarė. Bet dėja! nedaug kas svarbaus nutarta. Geriaus paminėsim, kas svarbesnio padaryta p. Taftui beasant prezidentu. Štai kas:

Peržiūrėta muitai ir anėdeliai. Rezultatas iš to buvo — Payne-Aldrich'o įstatymas (kuris visuomenės neužganėdino).

Ant gelžkelių numazinta vežiojimo mokestis (kurios tačiau pabrango!) ir sutverta tautinis pirklybos teismas.

Isteigta krasos taupomiej bankai.

Primta į S. V. Arizona ir New Mexica, kaipoj naujos valstijos

Pavesta atskirioms valstijoms nuspręsti apie priedą prie konstitucijos kaslink įvedimo taksų nuo įeinamojo turto

Įvesta skolbimas, kiek partijos gauna aukų varymui rinkimų agitacijos.

Išleista bonds'ų ant \$20, 000,000 užbaigimui pradėtos irigacijos (vandenų pravedžiojimo) sistemas. Isteigta anglekasių biū-

ras. Ingaliota valdžia paimti žemes, kurios dar neturi tikro savininko

Nutarėta intaisyti pilę ir gintuves prie Panamos kanalo.

Senatas užtvirtino naują su Japoniją sutartį.

Padaryta įstatymas priešais «baltąją» vergiją (prekybą gyvuoju tavoru-mergaitėmis).

Štai čia eilė įvykusių kongreso aktų p. Taftui esant Amerikos administratorium. Vieni iš jų menkesni kiti geresni. Bet didelių aktų, kaip buvo prie p. Ruzvelto visgi nėra.

RUSIJA.

Nesenai Peterburge atsi- buvo tarptautiška konferencija, apie javų prekybą tarpe Rusijos ir svetimųjų kraštų. Neskaitant keleto šimtų rusų ekonomistų, pirklių ir vertėivų, susirinko apie 70 asmenų, kurie atstovavo įvairių viešpatysčių vaizba. Konferencijos tikslas — ir juokingas ir lygiai svarbus Pastaruoju laiku iš Rusijos mat labai daug išveža ir užsienius grūdų. Bet rusų pirkliai praprato laikyties gudrios patarlės: «Kuomaziau grūdų, kuodaugiau šiukšlių.» Ir varo išvežamus grūdus smėli! Suprantama, kad apgauti galima tik sykį. Prigautieji svetimų kraštų pirkliai ir privėdė Rusijos administraciją prie to, kad sykį ant visados reikia padaryt gera vaizbos sutartis, kurios rusiški pirkliai turėtų laikyties, ypač nemaisytų šiukšles ir užsienin leidžiamus javus. Taigi ir tapo sušaukta konferencija. Vienok Rusijos spanda nusistebėjo, kad šita konferencija atsi- buvo orie uždaryt durų. Neįleista nei vienas laikraščių reporteris. Kas buvo per priežastis? Nejaugi sako javų vaizba buvo taip bjauriai vedama, kad netik smėli, bet ir mugalabintus žmones rusų pirkliai javuose eksportuodavo, kad dabar bijosi savo darbų net visuomenei parodyti? — juokiasi laikraščiai. — Kad taip jau ir nebuvo, bet per šitą viską dėlto ir išsiverčia rusų pirklių nemažesnis moraliskas sugedimas, kaip ir Amerikos ujamųjų trustų.

Kaip žinome, rusų kariuomenės biūriai, nors klimpdani pelkėsna, vis artinasi į Chinų pasienius. Tikslas — aiškus: valdžia juos nori vėl įvezdinti į Chinų šalį, kaip anais metais buvo, kada Chinų valdžia net su svetimų šalių protestų pagalba rusų kareivius šiaip taip išsibodėjo. Dabar Rusija randa dvi priekabas: esą reikia padėti Chinams kovoti su džuma ir vėlgį reikią paraginti chinus, kurie nenorį peržiūrėti ir panaujinti su Maskolija sutarties padarytos 1881 m. Kaslink sutarties, tai Chinai taip teisinasi: jeigu esą imsim naujint sutartį su Rusija, tai tuoj ims su tuom patim list į akis ir Japonija ir kitos šalys. O šitam darbuo Chinai dabar neturį laiko, nes ir savų bėdų iki kaklo: revoliucijos judėjimas, džuma ir badaš iškišę baisias iltis drasko seną «dangaus viešpatiją». Na, o kaslink

rusų pagalbos kovoti su džuma, tai Chinai vėl nusiskundžia, kad rusai norį labiau įsigriebti į jų šalį, užimti žemes ir portus, negu rūpinasis apie džumą. Baduoliams taipgi Rusija negelbstinti. O badaš Chinuose baisiai siaučias. Viename tik Meng-Chen paviete išmirė badu 15,000 žmonių! Buve atsitikimai net žmogų-ėdytės. Kuom, esą, Rusija mums padės, — sako chinai, — jeigu ji pati su savo cholera negalėjo duot rodos?

Po universitetas tvarka dar neįvyko. Apšvietos ministeris Maskvos universiteto delegaciją išleido be nieko, pasakęs, kad rektoriaus Manuilovo nesugražis ir 89 profesoriai, kurie rezignavo tegul sau taip ir busią rezignave. Taip gi 103 studentams uždrausta Maskvoje gyventi. Iš Peterburgo gi universiteto išvaryta už streikus 392 studentai ir po etaų išsiuntinėti į namus.

Dar nuo 1905 m. ant visų Rusijos gelžkelių tebebuvo įvestas taip vadinamas «Juodas Lapas», į kurį intraukdavo visus gelžkelių tarnus, kurie būdavo prašalinami dēlei politiskų prasižengimų. Nesenai gelžk. ministeris Ruellov šitą «juoda lapą» liepė visai panaikinti, tik priimant naujus tarnus pareikalaut iš jų nuo policijos liudijimo, kur dirbo ir buvo.

Dūma priėmė ir antru syk patvirtino įstatymą abelno mokimo vaikų. Pasididis mokyklų skaičius ir kasmet valdžia turės išduoti apie 10,000,000 rub. visuotinam laudies švietimui.

Laikraštis «Rusk. Viedomosti» pateko teisman už atspauzdinimą sąjausmingų straipsnių linkui studentų streiko.

Garsusis Caricno šventikas, juodašimčių vadas Heliodoras, sutiko išvažiuot į Tūlą ir apskalbė savo parapijonams, kad nebekeltų maišto dēlei jo perkėlimo. Rygoje pasmerkta 2 n.e tams tvirtovės moteris-rektorius laikraščio «Narodnaja Mysl» p-ni Blium, kurią tiesiai iš teismo ir nuvežė kalėjiman.

Novorosijsko kalnyuose, kaime Aibga nusirito nuo kalnų patirpę sniegai ir užgriuvo mokyklą, valsčiaus raštine ir dvejus namus. Žuvo 18 dūšių. Išvažiavo net pats gubernatorius žiūrėti, kaip sniegynams toliau kelią užkirsti.

FRANCIJA.

Naujoji francūzų parlamento ministerija išspradžiū labai lipšniai save persistatė. Pirmiausiai, sustačiusi savo veikimo programą, padavadijo kad būtų atgal priimti gelžkelių darbininkų ir socialistams. Ir neapsirikio: socialistų laikraščiai tuojaus užtraukė hymną: «Nauji ministrai tai darbo draugai», etc. Toliaus ministerių kabinetas apreiškė, kad stovėsia už visuotiną ir svietiską laudies švietimą. Vidurinėje gi politikoj kabinetas laikysias visuotinos ramybės, sulyg

traktatų su kitomis šalimis; bet pripažistas, kad ramybės pamatu yra juo didesnė kariška spēka ant jurių. Taigi didisias laivija.

Suprantama, kad su šitokia politika nesutiks kaip klerikalai (dėl mokyklų), taip ir socialistai (dėl laivijos didinimo). Taip ir buvo. Naujam premierui, p. Monis skaitant parlamente šitą deklaraciją, klerikalai ir socialistai pertraukinėjo skaitymą pašaipomis ir pasityčiojimais, o pabaičius skaityt, iškiilo toksai klegėsis, kad vos per pusę valandos prieita prie balsavimų. Rezultatas šioks: valdžiai ir deklaracijai išreiškė užsitikėjimą 309 balsais o priešais — 114. Socialistai ir klerikalai balsavo išvien.

IŠ VISUR.

× Kanados valdžia panaikino įstatymą, kuris drausdavo amerikiečiams turistams (sporto keleviams) važinėties su iškeltu amerikonišku žvaigždėtu vėliuku.

× Valparaiso, Chile resp., nuo Rancagna tiltō nukrito traukinis su 8 vagonais, vežusiais 80 kalnakasių. 18 žmonių ant vietos užmušė. Mat nukrito nuo 150 pėdų augštumo.

× Danijoje valdžia rengiasi suteikti moterims pilnas teises rinkimuose urėdinkų ir net pačios moteris galės būti valdininkais, išskiriant kareivijos ir bažnyčios urėdus. Valdžia berods norėjo moteris įleisti ir bažnyčių urėduosna, bet vyskupai pasipriešino. Kogero, mat esą, moteris užsimanvs ir kuningauti.

× Prūsijoje pati valdžia inėšė projektą, įvesti legališką deginimą (kremaaciją) pasimirusių. Pirmiaus, kada tas atstovų buvo inėšta seimam valdžia atkakliai spyrėsi.

× Montevideo resp. pietinėje Amerikoje, iškiilo revoliucija priešais prezidentą Yara, kuris nesenai priverė atsistatydinti prezidentą Gondra.

× Vieną iš didžiausių oro kelionių šiandėl pradėjo italas, oficerius Bague, kuris su Blierot aeroplanu rengiasi perlėkti Viduržemio Jūrą. Pasikėlęs nuo Italijos pakraščiu, kliudys salas Korsikos, Sicilijos, Sardinijos ir ketina pasiekti Tunisą, Afrikoje.

× Londono mieste pradėta naujas surašinėjimas žmėniu. Prie tos progos anglikės sufragistės nutarė ir čia valdžiai pakisti koją, kad matytų, jogei jos turi spēką. Kadangi viso miesto surašai turės atsibūti per vieną vakarą, todėl sufragistės nusprendė parengti daugybę vakarienių ir sukviesti kuodaugiau moterų. Surašytojams pasidaruo du kėblumai: pirmas, kad neramie daugybės žmonių, o antras — kur tik jie užeis ant vakarienių, sufragistės žada jiems išplinkinti karštu vandeniu akis.

Tai vis iš keršto valdžiai, kuri neduoda moterims balsavimo teisių

× Miestely Bourges, Francijoje, buvo šioks atsitikimas. Pasimirė 84 metų bobutė, našlė Papet. Daktarai paliūdijo, kad galima laidot, o graborius nieko nelaukdamas ėmėsi už darbo. Bet indėjus graban ir jau rengianties užvožti, staigu numirėlė sukrutėjo. Visi baisiai persigando, bet graborius buvo ant tiek drąsus, kad pagriebęs numerėlę išnešė ant šviežio oro, kur senukė ir visiškai atgijo. Jei bobutė būtų nors minutę pavėlavusi sukrutėt, jau nebūtų iš numirusių prisikėlusi. Dabar francūzų laikraščiai duoda «puco» savo daktarams, kurie taip lengvai gyvus žmones liepia užkast į žemę.

× Garsus rusų artistas Šaliapin susiderėjęs su vienu Europos teatrų syndikatu, 40 sykų išėiti ant scenos per ateinantį sezoną, įvairiuose Europos miestuose. Už tai jis paimsis . . . pusę milijono frankų. Tai bent piningėliai!

× Vidurinėje Rusijoje, miestely Bologoje, rodant viename teatrėly krutomuosius paveikslus, supylšo blėšinė su petrėjum ir užsidegė budinkas. Gaisre pražuvo 120 žmonių, daugiausiai vaikų (Amerikoje tokių plyšimų retai būna, nes čia kitokį gaza vartoja).

× Honohuloj vėl atsinaujino cholera. Jau 15 žmonių pasimirė.

× Anglijos karalius Jurgis, per ateinančią savo karunaciją rengias Kristolines Palocių vaikams žaidimus. Surinkta būsia 100,000 vaikų.

× Rusijoje vienuolynų dar apšėiai esama. Statistika parodo kad šiems metams prasidedant buvo 300 vyrų klištoriu, 228 moterų klištoriu; yra dar puseklištoriu; 137 vyrams ir 154 moterims. Vyrų zokoninkų 9,707; tarnų-brolių 8104. Moterų zokoninkų 11,870; tarnaičių-seserų 35,559. Viso valgančių klištorinę duoną 65,240 asmenų.

× Haagos tarptautiškas trečiųjų teismas nusprendė, jog Francija neturi tiesos atimti iš Anglijos industrijos revoliucionieriaus Vinayak (žr. «V. L.» 8 N). Taigi nabagą indusą Angliją išduos Indijos valdžioms, kurios laukia ant jo galvos. Haagos teismas tuomi nusprendžiu nužemino savo vardą, pataikaudamas galingsniam. Ir ant toliaus kaip matosi, jokios šalies revoliucionieriai negalės ant Haagos teismo pasitikėti pagailos.

× Iš Tabrizo, Persijoje, rašoma jog čielas policijos korpusas išėjo į streiką, nes per čielus tris mėnesius negavę atgal nei cento. Persijoje suirutė tebėra po senam. Užtai rusai jos vidun lenda gilyn ir gilyn.

× Tūlas Dr. Grigorjev surinko indomią ir nuogandžią Peterburgo saužudysčių statistiką. Taip, 1906 m. buve saužudysčių 903; 1907 — 1,377; 1908 — 2,268;

1909 — 2,380, o 1910 — 3,196. Baisi tai saužudžių statistika! Per penkmetį siekia net 10,124. Kaimuose kur kas mažesnis jų skaitlius.

× Kanados valdžia nutarė neįleisti negrų, kurie važiuoja ten iš Amerikos. Visgi keistas nutarimas.

× Neliaujant klerikalams ir anti-semistams boykotuoti komedijos «Après Moi», jos autorius, žydas Bernstein ištraukė ją iš Paryžiaus teatrų.

× Permos gubernijoje, Rusijoje, rašo «Uralskaja Žizn», atrasta dideli plotai gyventojų rusų, kurie tebėra pagonais, nors turi stačiatikius popus. Jie garbi- ną dievačius, ypač Florą ir Laurą. Pirmasis esąs labai nedoras. Todėl jam tankiai daroma kruvinos aukos. Taip, kaimie Kučy, 1908 metais ant Floro garbės pajauta 47 jaučiai. Odas atiduoda maldnamiui; inkstus, liežuvi ir švelnesnis dalis valdininkams; užpakalį popams; kaktą starostai, o kas lieka tai visi susirinkę suvalgo. Ir tokių pravoslavų stambeldžių esą daugybės netek Permos, bet ir kitose gubernijose.

× Siedleco gub., kaime Želizna viena žydelka susilaukė iš Amerikos nuo vyro 500 rublių Piningus jai atnešė šaltyšius ir išėjo. Bet vėlai vakare šaltyšius vėl atėjo ir pareikalavo, kad atiduotų jam piningus. Kitai užmušias. Žydelka nusigandusi atidavė, maldaudama, kad paliktų gyvą. Šaltyšius pasakė: «Kad atidavei geruoju, todėl nepraliesiu tavo kraujo, bet duosiu lengvesnę mirtį — pakarsiu». Žydelką supančiojo ir ėmė taisyti kartuves. Padaręs ant kriukio kilpas, inkišio rankas, pamėgiunt: ar stipriai stovi Tuomtarpu žydelka jį už kojų patraukė ir pakorė už rankų patį šaltyšį. Rytmety kas ten rado kabanti nevidoną šaltyšį ir už kojų tebelaikančią žydelką. — Niekadėjas šaltyšius pats save nubaudė, nes paskui ligonbutyje prisiejo jam abi rankas nu- pjauti.

× Buvo paėjęs paskalas, jogei žinomas Čenstochovos karžygis, Damazas Macochas pabėgęs, iš kalėjimo. Pasirodė, kad tai buvo laikraščių iškepta antis — išmislas «Tėvas» Damazas tebesėdi kalėjime ir nuduodas sumišusiu prote.

Išėjo aikštėn, kad Damazo dėdė, Čenstochovos paviete vaitas kadaisiai gavęs nuo caro sidabrinį medalį. Už ką jis gavo tą dovaną, tai sekretas. Lenkų laikraščiai puse lūpų prastaria, būk zokoninkas Damazas ir jo giminė buve valdžios agentais.

× «Nov. Vremia» rašo iš Peterburgo apie čielą eilę kratų ir areštų. Areštuota ir susodinta įvairiuose kalėjimuose socialdemokratų veikėjai: Lidija Knipovič, Ciperovič, Turutin, Cheisen, Vainštein, Radčenko, Isuf, Capenko. Suimta ir Bonč-Bruevič literat. ir seniaus buvęs užsieniuose esdėkų laikraščio «Iskra» ad-

ministratorium.

× Turku buvęs sultanas Abdul Hamidas jau trečią sykį mėgino iš savo gyvenimo pabėgti. Bet nepasisekė Jauaturkių valdžia visą senąją sargybą atstatė ir pakeitė nauja.

Iš Lietuvos.

Žemaičių vyskupijos kuningų permainos. Perkelti: kun P. Gričius, Tryškių kam., i Dusetus kam.; kun. St. Razumas, Dusetų kam. — i Tryškius; kun. J. Šnapštis, Tauragnų kam. i Lauksodės filiją (Varnių dek.); kun. A. Šiuflinskis, Kurtavėnų kam. i Plunge kam.; kun. J. Ruibis, Plungės kam.; i Kurtavėnus; kun. Čeponas iš Beržoro filijos i Budrius kleb.; kun. Liahis iš Budrių i Beržorą fil.

Vilniaus vyskupijos kuningų permainos. Kun. J. Kunickis, Lipniškių kleb., ir kun. Bol. Sperskis, Žoludko kleb., perkelti vienas kito vieton; paskirti: kun. Ščerbiekis—Choroščos kam., kun. Davidavičius (Dovidėnas), Rodonės kam., i Meletus kam.; kun. Svirkis — Žižmarių kam.; kun. Gailiūnas (Gailiūn) — šv. Rapolo bažnyčios kam. Vilniuje; kun. Alp. Varnas, šv. Rapolo bažn. kamendorius, Kaišėdaro klebonu.

ADUTIŠKIS, Švenč. p. Sausio 24 d. buvo valščiaus sueiga. Norėjome rinkti naują viršaitį, bet rinkimai pasiliko kitam kartui, mat, žemiečių viršininkas neatvažiavo.

Grįžome namo gerokai išgėrę «ant sveikatos» naujo viršaičio — jis 20 rub. praleido, kad tik rinktų. Visiems noris buti viršaičiu, pelninga vieta — vienas net karvę pragrūdė ir dar ketina arkli parduoti.

Sausio 18 d. sugrįžo iš Amerikos A. Vaiceika — Lazdinų kaimo. Seniaus 1900—1905 m. jis buvo valščiaus viršaitis ir apsigovęs išdrožė Amerikon. Bet dabar nabagui nedavė nei rankų namie apšilti, — apnyko «aniolai sargai» ir nuvežė švenčionių belangėn.

Kurmis.

JUŽINTAI, Zarasų pav. Sausio 2 d. buvo valščiaus rinkinių sueiga. Skirstėm algas ir kt. Raštininkui praėjusiais metais buvo me paskyrę 75 r., kad jis lietuviškai nutarimus užrašintų bet praėjo metai ir nei vieno nutarimo lietuviškai neužrašyta. Norėjome numušti algą, bet kiti pradėjo rekt: «nereikia tų lietuviškų užrašymų, apsieisime ir taip, lietuviškai juk pasako». Paliko visa po senobei — ir alga, ir nutarimų užrašinėjimas. Visos kitos išlaidos taipogi palikta senobinės. Pasibaigus sueigai buvo magaryčios.

J. S.—tis.

JONIŠKIS, Šiaulių pav. Sausio 16 d. sutikau Joniškių ūkininką Kurtką. Gal neparėjo 15-kos minučių po

persiskyrimo, gavau žinią, kad slydęs nuo viešbučio trepų ir labai galvą sutrenkęs. Žinoma, kaimynai ir žmona pasodino i vežimą ir parvežė namon. Ant rytojaus parvežė gydytoją, kuris pripažino paralyžių; taip gi buvo ir kuningo išvažiavę, bet kol pamaldas atliko, ligonis pasimirė. Velionis apylinkėje buvo laikomas geru žmogum. Jo žmona ir giminės nuėjo pas kleboną Butką, kad palaidotų su bažnytinėmis apeigomis. Klebonas gerai išbaręs, būk velionis buvęs girtas, (nors aš ir daugelis žmonių paliūdys, kad netiesa) pareikalavo nuo gydytojaus ir policijos paliūdijimų, ir tada tik laidosiųjų. Kada ir tie paliūdijimai buvo pristatyti, klebonas purtėsi, nors velionio žmona su ašaromis maldavo pasigalėjimo, sakydama, kam da liepeituos paliūdijimus pristatyt, kam atsisakai nuo žodžio. Ir kad moteriškė alpo iš širdies skausmo, mokytojas tiesos užsidarė kitam kambaryj. Tada žmona muše telegramą i vyskupą ir paprašė Rudiškių kun. Švegždą, kuris ir palaidojo. Dabar tarpe parapijonų kila klausimas. Kas daryti atsitikus tokiai nelaimėi? Nes jeigu klebonui nepatikai gyvas budamas, tai numirus nelaidos. Dabar pirmas atsitikimas, bet galim laukti ir daugiau. Nes su šiuo klebonu turi daug vaidų parapijonis del ugnies piningų, kur apie tūkstantį paėmęs padėjo i banką ant sesers vardo, del ubagyno, kad suvartojo šimtą aštuonesdešimts rublių kitiems reikalams ir atsisakė sugrąžinti. Bėda, kad esam teisiais ir būname rankoj žmogaus, kuris turėdamas ypatingą neapykantą, atsisako nuo viešų savo pareigų. O už tokius pasielgimus kur galim jieškoti teisybės?

V. Preikštas.

(Liet. Ukin.)

Neleistis veikalas. Vasario 5 d. Rygoj p. L. Jakavičiaus buvo žadama pastatyti pirmą sykį nespauzdintą dar iš žydų kalbos p. M. Grigonio versta veikalą «Juozapo Egiptan parda vimas». Dabar «R. N.» praneša, kad Peterburgo dramatiškųjų veikalų cenzūra to veikalą neleido lietuvių scenai. Žydai tą veikalą statosi savo teatruose. Kodėl gi lietuvių vertimas draudžiama?

Juozas Montvilas †. Vasario 7 d. mirė Vilniuje a. a. Juozas Montvilas, Valst. Dūmos atstovas, Vilniaus žemės banko direktorius ir įžymus lenkų visuomenės veikėjas-labdarys. Jo mirtį ypač sunkiai atjaus Vilniaus lenkų visuomenė, kuri, a. a. Juozui Montvilui mirus, nebeteko savo didžiausio kapitalisto-filantropo. Juo vienu juk rėmėsi, gali sakyti, ir tokia «Lutnia», ir visokios lenkų prieglaudos Franciškonių mūruose ir k. Šovinistu a. a. nabaštikas tačiau nebuvo, taigi ir mes, lietuviai, galime pilnai užjausti lenkų visuomenę josios nuliūdime. Vasario 9 d. a. a. Juozo

Montvilo kūnas buvo nugabenta iš jojo namų Katedros bažnyčion. Ant rytojaus gi nulydėta Rasos kapinėna. Nors vieną ir kitą dieną oras buvo biauriausias: vėjas, lietus, sniegas ir didžiausia klampynė gatvėse, tačiau žmonių buvo prisirinkusios tokios daugybės, kaip per Devintinių procesiją. Dalyvavo daugelis delegacijų nuo visokių miesto įstaigų, draugijų, laikraštijos. Matei čia visus luomus, visas tautas, žodžiu sakant, visą Vilnių. Iškilmę vedė J. E. vyskupijos valdytojas, lydimas visų Vilniaus kuningų ir seminarijos klerikų. Kapinėse sakė prakalbas Valst. Tarybos atstovas Chominskis, V. Dūmos atstovas Zaviša, «Kur. Wil.» redaktorius Baranovskis ir kiti.

Esperantininkai. Neseniai dar įsteigtoji Kauno esperantininkų draugija, matyt, labai veikli. Ji nuolat rengia visokias paskaitas. o neseniai buvo intaisiusi ir didelį esperantininkų koncertą-vakarą. Vasario 11 d. komerčijos mokykloje šaukiamas buvo jau 15-sai viešas valdybos posėdis; tokiuose susirinkimuose skaitomos visos paskaitos. Šiam kartui tarp kitų patiekė paskaitą žinomas mūsų esperantininkas «Draugijos» redaktorius kun. A. Dambrauskas, kuris yra vienu iš veikliausiųjų Kauno esperantininkų.

VILNIUS. *Dailės paroda.* Vasario 26 d. senosios «Lutnės» būste atidaryta Vilniaus dailininkų draugijos pavasarinė paveikslų paroda, kurioje dalyvauja ir mūsų dailininkas p. A. Žmuidzinavičius. Katalogas atspauzdinta ir lietuvių kalboje. Pernai šios draugijos parodoje buvo parduota tik 6 lietuviški katalogai...

KAUNAS. Kauno gub. draugijų komiteto posėdyje sausio 28 d., patvirtinta įstatatai šių draugijų: 1) lietuvių šv. Juozapo susišėlėpimo draugijos Kaune, 2) mažažemių Ežer ap. ūkininkų susišėlėpimo draugijos, 3) Žagarės, Varnių ir Naumiesčio ūkio būrelių, 4) draugijos geležinkelii tiesti per Ukmergę, 5) Retavo pavargėlių globos, 6) Panevėžio dailės mylėtojų ir porą žydų draugijų.

ŠAULIAI. Atvažiavo paleistas iš kalėjimo 2-sios Dūmos atstovas A. Povylius, atbuvęs metus bausmės kalėjime su kitais kaimiškais atstovais už žinomąjį savo atsišaukimą i rinkikus.

Mariavitai. Augščiausioju įsakymu mariavitų vyskupu Pruchnievski ir Golembiovski paskirti vyskupo Kovalskio padėjėjais. Kovalskis skaitosi visų Rusijos mariavitų parapijų administratoriumi.

Kailiai atpigo. Pastaruoju laiku netikėtai ir staiga atpigo kailiai. Taip antai, gornostajai, kur buvo parduodami už 2 r. 80 k.— 3 r. 20 k., dabar parduoda-

mi už 1 r. 60 kap. kailiukas; brangesni kailiai, kur kaštavo 25 rub., dabar kaštuoja tik 15 rublių. Bene tai dėl džumos Mandžurijoje, iš kur eina Rusijon daugiausia kailių?

Dovanos policistams. Vilniun atsiųsta 63 medaliai su parašu: «Už sąžiningą tarnavimą policijoje». Tie medaliai būsią išdalinti labiausiai užsitarnavusiems Vilniaus gub. policistams.

Žemaičių vyskupijos kuningų permainos. Perkelti kamendoriai: kun. Ignatavičius iš Šidlavos ir kun. Balčiūnas iš Kuršėnų i kito kito vietą: kun. Jucis iš Rietavo ir kun. Adamauskis iš Kelmės i kito kito vietą.

Muitas už lietuvių knin-gas. Jurbarko muitinė gavo įsakymą už lietuvių raštus, gabenamus iš užsienio nebeimti brangesnio maito, kaip 1 r 50 kap. nuo pudo.

«Grapas» Iekus iš Panevėžio. Saratovo gub. sumta ir pasodinta kalėjiman kažikokis gydytojas-apgavikas, vadines save «Grapu Keiserlingu» Turėdamas padirbtus netikrus dokumentus jisai buvo įsiskverbęs Saratovo gub. žemiečių įstaigon gydytojum. Pasirodė, kad tai esąs apgavikas: nei joks grapas nei gydytojas, bet be jokio mokslu paprastas žydėlis iš Panevėžio Iekus Tabakin'as. («Viltis»)

LIPSKAS, Augustavo ap. Pasaulinės Vyriausybės reikalaujama pašalinti nuo vietos kun. Stanislova Zalewskį Lipsko kleboną ir kun. Juozapą Montvilą, Liubavo vikarą (buvusį seniau Lipske) už tai, ką išklauzė mirštantį unijotą išpažinties ir numirusį palaidojo.

ŠVENTAŽERIS, Seinų ap. Per Tris Karalius buvo čia šeštas iš eilės «Žiburio» susirinkimas. Draugijos nariai išklauzė savo intencijos iškilmingų šv. Mišių ir tam tikro pamokslu. Iš paduotos apyskaitos pasirodė, kad užsimokėjusių narių yra 230, kningų skaitykloje 250 egzempliorių, 7 laikraščiai ir keliolika žaidimų.

Pereitais metais Šventazerin pareidavo 18 „Šaltinių“, 11 „Spindulių“, 3 „Vienybės“, 5 „Vilties“, 2 „Vadovo“, 2 „Lietuvaitės“, 2 „Garnio“, 1 „Draugijos“, 4 „L. Ukininko“, 1 „L. Žinių“. Iš užsienio: 1 „Birutės“, 1 „Vienybės Lietuvinkų“, 2 „Saulės“ ir 2 „Kataliko“ Išviso 55 laikraščiai.

Kun. A. Smulkštys.

PIUKIAI, Panevėžio ap. Šis didelis, arti miesto sodžius galų gale sutarė išsikelti vienasėdžiais. Nors daug buvo priešininkų tam sumanymui, tačiau jiems nepavyko jo sutrukdyti. Daugiausiai tame pasidarbavo vietinis viršaitis Just. Kulbis, geras ir teisingas žmogus.

— Šiomet šiame kaime atidengta pradinė mokyklėlė. Tuo tarpu, nėsant tam tikrų namų, ji esti vieno

ūkininko seklyčyje. Moki-na ir lietuvių kalbos. Vaidų susirenka nemažas būrelis. Mokytojas — lietuvis. («Šaltinis»)

«Draugija» No. 48. A. Jakštas (kuningas) baisiai kritikuoja kuningo Bučio kningą «Švenčiausios Panelės Apsireiškimai Liurde». Toje kningoje, žinoma, sukama katalikams skaitytotojams galvas su Iurdo stebūklais. Stebūklų siekiais žinomi: patvirtinimas fanatiškame tikėjime ir išlūpimas iš tamsuolių piningų. A. Jakštas tuos kuningo Bučio stebūklus vadina pasakomis panašiomis i mūsų užrašytas kningoje «Iš gyvenimo vėlių bei velnių».

Gaila, kad ta Liurdo stebūklingoji vieta taip toli — Francijoje! — Ot neprošali butų, kad kritikas pasakytų atvirą nuomonę apie Kalvariją, Šidlavą, Aušros vartus... Čenstakavą!

IŠ LATVIJOS.

Neistikimas administratoriūs. «Rygos Naujienų» administratorius Juoz. Buišas, kuris buvo prie laikraščio nuo rugsėjo 1 d. pr. m iki sausio 24 d. š. m., per tą trumpą laiką išaikvojo apie 400 rub. laikraščio piningų.

Išėjo aikštėn, kad jau nuo pat pirmųjų tarnystės dienų J. Buišas pradėjo suktybes pildyti, bet savo apskurumu buvo ingijęs pilną «R Naujienų» leidėjo užsitikėjimą ir J. Buišio «darbeliai» apsiereiskė visus išnetyčius — Piningus praleizlavęs «ulevodamas». J. Buišas (Pahalių Strazdelis) dar jaunas vaikas. Gaila, kad tokiais keliais jis vaikščioti pradėjo!

Iš Rygos i New Yorką. Laikraščiai praneša, kad nuo pavasario atsidengsianti nauja amerikonių linija tarp Rygos ir New Yorko. („Rygos Naujienos”)

Pėsti aplink pasaulę. Šiomis dienomis praėjo pro Rygą 2 broliai: studentai rumunai Joneskai, kurie Paryžiuje ėjo laizybų iš 40 tūkstančių frankų, kad per 6 metus apeisų apie visą pasaulę. Eina jau ketvirtus metus. Lig šiol apėję visą Europą ir Afriką. Keliauninkai per Rygą iškeliaivo i Siberiją, o iš ten per Vladivostoką keliaus i Japoniją ir Ameriką ir taip per dvejus metus ketina užbaigti savo kelionę.

Užginta gyventi Vidžemės ir Kuršės gubernijose žydams. Jankeliui Kanui ir Joseliui Eizenbergui, kaip slaptiems išeivių gabentojams i užsienį.

Sugautas pabėgėlis. karėivis Raseinių pavieto Petras Andriejauskis 22 metų, pernai paimtas kariuomenėn Pabėgėlis atiduotas teisman.

Mirties nusprendimas. Vasario 8 d. Vilniaus karės apskričio teismas išnagrinėjo bylą apie Martiną Vilką 33 m. apkaltintą už dalyvavimą 6 balandžio 1906 m. prie užpuolimo ant viensėdijos «Maz Bukul» prie ko

buvo užmuštas Griungofos valščiaus viršaičio pagelbininkas Tevais ir atimta iš jo 100 r. Teismas Vilką pasmerkė pakarti.

Per Liepoją išvežta užsienin 1910 metais arklių 8146; 1909 m. buvo išvežta 9021; kiaušinių išvežta 102 tūkst 145 pudai, o 1909 metais — 108 tūkst. 691 pudas.

Išsiuntė etapu i tėvynę. Kauno gubernijos bajorą Joną Gediminą ir Vilkmergės miestietį K. Visockį. Juos mintaujos slaptoji policija suėmė kaipo vaikštinejančius po miestą be jokio užsiėmimo.

Kuršo gub. rengiama neuzilgo atsargos karėivių mobilizacija, išbandymo dėlei.

Per Liepojaus uostą sausio mėnesyje išvažiavo užsienin 2075 išeiviai.

«Rygos Garsas».)

ALIZAVA, Panev. apskrities (Mūsų kor.) žmogžudystė.

Per. n. gruodžio 28 d. netoli Alizavos buvo rastas užmuštas žmogus, iš Grincagalos Justinas Jokubka. Policija tuojaus suėmė ir piktalėjus: K. Glemžą iš Repeniškių, A. Tankevičių iš Skaigirio, Juozą Lukošiuoną iš Lebedžių ir rusą Michalką, kuris buvo atvažiavęs iš Masklijos kailių dirbti. Vienas iš jų Juozas Jokubka iš Petriošiščio — pasislėpė. Žmogžudystė atsitiko begirtuokliaujant. Dičiamų sodžiuų pas tą rusą kailiadirbį gerta ir pradėta Jokubka mušti; nabagas buvo išbėges sode lin, bet nebegalėjo pasislėpti ir tapo užmuštas. Rankos ir kojos sulaužytos, paskui nuvežta už tilto ir numesta.

Oi tu, girtuoklybe! Kada paliausi Lietuvos žmones kankinusi ir naikinusi? *Judriniukas.*

IŠ ARGENTINOS.

Buenos Aires,

Pradžia 1911 m.

Amerikos laikraščiuose retai tenka matyti žinias iš šito tolimojo krašto. Turbut nėra kam parašyti. Nors lietuvių yra dabar apstus būrelis.

Čionykščių lietuvių krutėjimas, tiesa, dar labai nežymus. Vienok visgi eina jis didyn. Jau antri metai pradėjo čia lietuviai kelti savo vakarėlius ir lošti teatrus.

1909 m. lapkričio mėnesy buvo pirmasis tokis vakarėlis su teatru ir deklamacijomis. Žinoma, viskas čia dar tebėra kudikystės metuose. Taip va ir šitame vakarėly labiausiai atsizymėjo tik deklamacijos. Bet kuo? Deklamavo p. Jurgis Didžionis, — tiesiai pasakius paskaitė iš «evangelickos» kningelės, o paskui dadejo iš savo pusės susirašęs maž daug šitaip: «Atėjo pons mieliausias iš pėklos, išsiplėtes, išsžerges, kibirkštimis aptekes ir nuėjo kažin-kur... Mēs esame cočialistai ir i neko nebijome. Kiek aš kentėjau ir kiek dar kentėsiu per savo gyven-

ma!.. Jūs durniai, katrie nieko neišmanote, — glauskitės prie mūsų — būsite išgelbėti... ir t. t.) Vienam berniokui, Pranui Delindai, nepatiko tokia deklamacija, todėl norėjo nuversti kalbėtoją nuo pagrindžių. Bet tvarkos vedėjai vaikina sučiupo ir atidavė policijai, kuri uždarė jį kalėjimui ant visos nakties. Kitas deklamatorius, Antanas Smurkštis, jau geriau pakalbėjo: apie rutų daržlius, apie mergaičių «meilumą» ir gražumą. Tiek tai buvo iš dviasiškos to vakarėlio pusės nuveiktas.

Antrasis vakaras atšibuvo 1910 m. spalio 22 d. Buvo taip gi šokiškas-tokis neva teatrališkas lošimas ir deklamacijos. Juozas Uoselis kalbėjo apie Žalgirio kovą ir kryžiuokius. Antanas Smurkštis irgi kalbėjo apie kryžiuokų užpuodinėjimus ant lietuvių, kaip lietuvių nuo jų gynėsi. Sako: «Ir mes lietuvių pulkime, smarkiai pulkime» — tik nepasakė kur reikia pulti. Ona Jucevičaitė paaiškino apie darbininkų sąjungos organizaciją; daug buvo žodžių, minėjimų «demokratiško» ir «sociališko», kas daugumai maža ką protaujančių argentiniečių lietuvių nepatiko. ėmė murmėti. Labiau patiko Vinco Pilkausko moteries deklamuota dainelė iš kun. Antano Vienožinskio. Daugumas paskui teiravosi: «kas to per moteriškė, kuri taip priklodniai gali sakyti, kaip kuningas?» Ant užbaigos deklamavo Jurgis Didžiūnis — apie «garsingą apicierių Muravjovą, kur apšvietė Lietuvą (! R.), jis kariavo Lietuvą ir daug vargo matė; amžių savo pragyvenęs numirė ir nuėjo pas Šv. Petrą; ir gyvena prie dangaus vartų su Šv. Petru, vienas vienoj pusėj vartų, kitas kitoj».

Tai tokie pas mus būna vakarėliai.

A. Pažerės Rainis.

PERZVALGA.

«Balsas». Gavome šiomis dienomis naują mėnesinį laikraštį «Balsas», kurio 1 N išėjo su sausio mėnesiu, š. m., leidžiamas ir rėdomas p. A. Vėgėlės, Vilniuje. Laikraštis susideda iš 16 puslapių, 8x11, t. y. arti fomato «Tėvynės». Adresas: Vilnius, Chivinskaja gatvė, N 22.

Ižengiamamjam straipsnely «Pirmąją vagą varant», redakcija, nors iškantais sakiniiais, pasižada stoti į kultūros dirvą ir gvilteni lietuvių reikalus, kaip laikraščini ir prideri. Toliaus eina straipsnis «Dirbkime bendromis pajėgomis», kuriame p. J. Kubilius jau lyg aiškiau apibūdina naujo laikraščio uždavinius. Nurodęs, kaip tik-ką pradadantiems kultūriškai gyventi lietuviams kenkia pasiskaidymas į partijas ir partijėles; skaitymasi į pirmieivius ir klerikalus p. K. sako: «Mes turime visomis pajėgomis rūpintis surasti kuo-daugiau bendrų veikimo platformų, kur galėtų bendrai dirbti ir svietiškiei ir dvasiškiai, ir pirmieiviai ir klerikalai». — Didelis tai uždavinys, sujieskoti keivus, kuriais eidami pirmieiviai ir klerikalai atliktų didžiausius Lietuvos dar-

bus! — Toliaus p. Katalikas straipsniu «Yra už ką» nurodo, kad yra už ką protestuoti prieš lenkų šovinistų politiką, kuri Vilniaus gubernijos bažnyčiose persekioja lietuvių kalbą. Indėta «Balsui» sveikinamosios eilutės, paskui iš veikimo V. Dūmos, laikraščio apžvalga, žinutės iš Lietuvos, «I šviesą», «Istatymo sumanymas panaikinti servitusut», «Kaip gyvena augali», «Taigi kas daryti?» (patarimas prie stokos kooperacijoms vadovu). Tuomi visas šio numerio turinys ir išsiesama.

«Balsas», matomai, bus organu ramiųjų pirmieivių, kurie nori kultūros darbuose taikintis su klerikalais. Geros kloties!

× **Europiečiai kalbasi apie laikraštinių susivažiavimą.** «Vilties» 14 N p. A. Sm. pataria padaryti ir Europos lietuvių laikraštinių susivažiavimą, kad susitarus pašalinti vaidus tarpe pačių laikraščių ir duoti sau rodą su neteisingsomis korespondencijomis — Panašus sumanymas pas europiečius lietuvius jau antrą sykį. Ir pirmą sykį buvo regis «Viltyje» Jeigu europiečiai šitą svarbų žingsnį ištesėtų nužengt, tai ir pas mus laikraštinių suvažiavimai ineitų į reguliarišką ir neišvengtina kultūros reikalą.

× **a. a. Juozas Montvila.** Vasario 7 d pasimirė Valstybės Dūmos atstovas, Juozas Montvila. Žiniose iš Lietuvos perspauzdinome trumputę vel. Montvilos biografiją.

× **Keista baimė.** Iš priežasties šiemet pripuolančių sukautuvių — 50 metų nuo panaikinimo Rusijoje ir Lietuvoje baudžiamos, p. K. Ob. «Vilties» N 2 patarė rinkti žinias apie baudžiava ir visą tą medžiagą krauti lietuvių Mokslo Draugijos archivan. Štai «Vilties» 15 N žinoma rašytoja (kurios vidutiniška Lietuvos istorija buvo Amerikoje išspauzdinta), Konstancija Skirmuntaitė rašo ilgą laišką ir perspėja tokių žinių nerinkti, nes esa tuomi galės įsižeisti Lietuvos bajorai, kurių talka dabartiniame lietuvių atgijime labai reikalinga.

Labai nepamatuota baimė Dėlei bajorų gi reiktų duoti išnykti taip svarbiai Lietuvos istorijos medžiagai! Antai Amerikoje kuosmulkiausiai renkama žinios ir dokumentai iš buvusių revoliucijų. Niekas nesibijo, kad archivuose esanti medžiaga gali sukelti revoliuciją.

× **Amerikiečiams lietuviams patartina šiemet, baudžiamų išnykimo jubilėjaus paminėjimui, pastatyti ant scenos Gužučio drama «Ponas ir Mužikai».**

× **Prje antrojo laikraštinių susivažiavimo Girdėtis** (bet da tik pašaliais girdėtis), kad antrasis lietuvių laikraštinių susivažiavimas būsiąs laikomas šiemet, rugpjūčio mėnesy, Serantone, Pa. Kas tokių iniciativą padavė, dar oficiališkai lietuvių Spaudos Draugija neapskelbė.

IS AMERIKOS

Perspėjimas merginoms. Dienraščiai perspėja mylėtojas «pufs» (indedamų į plaukus «žiurkių»), kad pirkdame, apsižiūrėt ir nepirkty labai juodai blizgančių, nes tai lūsią padarytos iš chiniečių, kurie Mandžurijoje

tūkstančiais miršta nuo džumos. Daugumas anglų vertelgų važinėją po Chinus ir pūma palaidojimo numirėlių, susikarpa jų plaukus!

Renka Finlandijos reikalams pinigūs. Finų socialdemokratų organizacija Amerikoje ikišiolei surinkusi čionai \$3,246 ir išsiuntusi juos į Helsingfersą, Finlandijon, agitacijos reikalams. Tie pinigai buvo surikti abroziūkais kuriuos pardavinėjo po 10c.

Krasų taupomasios kasos. Krasų žinyba išplatino trumputį statutą, kuriuomi visuomenei paaiškina, kokiū būdu žmonės gali pasidėti krasoje pinigūs. Priimama bus ne mažiau \$1. Jei kas norės pradėti nuo centų arba priedolerių bus centai, tai už smulkias sumas išdavies krasoje tam tikras «taupymo korteles» (saving cards) ir stampas. Už indėtus pinigūs valdžia mokės 2% ant metų

Užregistruota 611 639 mirtis. Cenzo biūras praneša, kad 1910 m. begiu pasimirė Amerikos gerai registruojamoje valstijoje 611 639 žmonių. Tai tik užregistruojamoje. Šiaip gi išviso pasimirė 1,039,094 ypatos: 551,611 vyrų, 487,483 moterų. Tikrų Amerikos gyventojų pasimirė: baltųjų 892,092, juodųjų 694,736. Ateivių pasimirė: baltųjų 175,252, spalvinių 147,002

Išvaro kun. V. Paukštį iš Amerikos. Lenkiški laikraščiai praneša, jog popėžiaus delegatas Falconio prisiuntęs laišką Pittsburgo kuningui V. Paukščiui ir liepiąs jam apsirinkti vieną iš dviejų: arba **apleisti Ameriką** ir išvažiuoti Italijon (turbut ant pakutos) arba pasitaisyti, nes jojo pasielgimai darą «gėdą visai Amerikos katalikų jerarchijai». Kokie tie pasielgimai, laikraščiai toliau nemini. Reikia manyti, kad nelabai dailus, jei net popėžiaus valdžia jau pasikoktėjo. Kun. Paukštis atsišaukęs į Romą bet vargiai ką laimės, nes kun. P. avantuoros jau elintai metal nenucina nuo laikraščių špaltų. (Kun. P. yra lietuvis, tik daugiausiai trinas tarp lenkų).

Prieš «juodąją kningą». Illinojaus senatas įnešė senatorius Hensono bilių, kuriuomi, jeigu bus priimta, bus baudžiami didėli ir mažī fabrikantai už įvedimą «juodosios kningos». O kas yra ta «juodoji kninga» tai mūsų darbininkai senai jau pažįsta — tai kninga, kurion intraukia visus «negeistinus» darbininkus, kurie paskui niekur nebegali gaut darbo.

Mokesčiai ant sebernųjų. St. Paul, Minnesota. — Vietinė įstatymdavybė rintai tariasi perleisti įstatymą dėl senų kavalierių. Įstatymas skamba taip, jog kiekvienas kavalierius, kuris pereis per 30 metų ir nepanorės apsipachuoti — «apsižmonėti», turės mokėti kas metas po \$5.00 mokesčių. Taip-pat reikės mokėti ir tiems, kurie dėlei kokios limpančios ligos, luošybės (koliectvos) ar šiaip-jau dėlko negalėtų apsisvesti. Iš tų mokesčių pinigai eis šelpimui suvargusių ir nubėdusių moterų, dirbančių audimo fabrikuose.

Deutschas Chicagėje. Rusų revoliucionierius Leonas Deutschas, kuris nesena atvažiavo Amerikon su agitacija, pribuvo į Chicagą. Visas pelnas iš Deutscho kelionės po Ameriką yra skiriamas būsiančian naujam rusų socialistų laikraščiu, kurį pat-sai Deutschas ir redaguojaš New

Yorke.

Hollandiečiai fermeriai keliasi Amerikon Anadien garlaivis «Noordam» atvežė į New Yorko prieplauką 350 hollandiečių fermerių (ūkininkų), kurie čia emigravo su visomis šeimynomis, ir išsipardavę turtus. Jie ketina pirkties sau žemes šiose valstijose: Illinois, Iowa ir Wisconsin. Tai yra steigisą savo kolonijas (pavyzdis lietuviams!). Kiekvienas iš jų atsivežė po žiupsnį pinigų, pačią ir. mažiausiai po tuziną vaikų.

Siuncia chiniečiams baduoliams proviziją. Iš Seattle, Wash. kovo 5 d išplaukė Chinus amerikoniškas tavorinis laivas «Buford», pilnas prikrautas įvairaus maisto. Ant laivo yra 400 maišų ryžių ir kitoniškų produktų vertės \$50,000. To maisto užteksią išgelbėjimui 30,000 chiniečių nuo mirties iki birželio mėnesiui. O tada jau ir Chinuose prasidės laukuose rinkimas ryžių.

Perprastas bankas Joliet, Ill. iškilus gaisriui ir degant mediniam namukui, tūlas William Fleming norėjo įškoti ugnin. Prisiėjo ugnagesiams jį laikyti. Pasirodė ir dėlko. Mat jisai turėjes sutaupeš \$2,500, kuriuos laikė inkšišęs kanopeln Nabago ir supleskėjo visas turtas, taip negudriai laikomas.

Senatorių kyšių ėmėją išteisino. Garsus senato skandalas su senatorium Lorimer užsibaigė; didžiūma balsų senate Lorimerą pateisino, kaip neesant «aiškių davadų», jog jisai ėmė kyšius (nors pirmiaus buvo aiškiai darodyta). Todel Lorimer pasiliko iš senato neišmestas. Šiandėl Lorimerui pagrįžus į Illinojų, Chicagos gyventojai pasitiko jį su ovacijomis. Mat savojo neapleidžia.

Moteris panaikino kumsčiavimąsi. Washingtono valstijoje, kaip žinome, šiemet moteris ingi-jo teises balsavimų ir rinkimų. Dabar valstijos legislatoroje in-ėję moteris, kaipo legislatoriai, stropiai ėmėsi reformuoti vyrų negerus inpročius. Pirmiausiai jos padėjo perleisti Burnso billių, kuriuomi uždraudžia šioje valstijoje mušimąsi kumsčiais. (boxing).

Rengėsi nužudyti prezidentą Taftą Spokane, Wash., slaptoji policija susekė anarchistų suokalbi, kurio tikslu būvė nužudyti vietinį majorą ir prezidentą Taft, laike jo apsilankymo tenai. Su-ėmė tūlą John Steel, kuris išdidžiai giriasi, kad prezidentas Taftas vistiek būsią, nužūdytas, kaip tik užsibaigus kongresui išvažiuosiąs kur iš Washingtono. Šnipai stangiasi susekti visą suokalbininkų bandą, kuri esanti išsisklaidūsiai po kitus miestus.

Vėl užsiūpolė an socialistų laikraščio New Castle, Pa. — Vėl tapo atgavinta byla prieš vietinį socialistų laikraštį «New Castle Free Press»: jį skundžia už kurstymą žmonių (seditious libel). Pernai tą bylą buvo jau užmetę.

Išmetė už socializmą iš dirbtuvės Tococe City Utah, «Standard Oil» kompanijos dirbutuvėje direktoriai paliepė išvaryti nuo darbo kiekvieną, kuris skaitosi socialistu. Taip ir vaikščioja formantai klausinėdami: «Ar tu socialistas?»

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

BROOKLYN, N. Y.
Vasario 6 d., kaip paprastai p. Draugelio salėje, surengtame «Liaudies Mokyklos» vakare, p. A. Lalis skaitė šimet antrą paskaitą: «Iš kultūros istorijos». Kaip visados, taip ir šiuom kartu p. Lalis referatas buvo rūpestingai sutaisytas ir dailiai perskaitytas Tik viena yda, kad p. A. Lalis per lengvai (ne garsiai) skaito. Matomai, truputį silpno balso; o toliaus sėdintieji ne gali visko girdėt

Vasario 14 d. skaitė referatą p. B. Lapienius: «Iš Historijos». Tėma — «Apie senovės Egipto praeitį».

Paskaita apdirbta gerai, tik skaitytojas nedrąsiai ją skaitė. O tas referato vertė silpnina. Referentas prievalo prieš publiką stoti drąsiai. (Tik atsiprašau, ne taip drąsiai, kaip p. K. Šeštokas, kuris ir Tilžėje ėjusią «Aušrą», pirmutinį lietuvių laikraštį su jos sandarbininkais vasario 2 d 1911 m. Brooklyne, N. Y., apskelbė visuomenei — nenaudėle ir nenaudėliais!...)

28 d. vasario «Liaudies Mokykloj» skaitė referatą p. J. O. Širvydas «Apie Latvius», jų praeitį ir dabartį. Referatas šis taip gi rūpestingai apdirbtas ir iš visų pusių gerai nusisekė.

Kovo 6 d. Taip-pat p. Draugelio salėje. «Iš higienos» pirmą referatą skaitė Dr. Aldona Šliupitė-Jankauskienė. Referatas apdirbtas labai rūpestingai ir dailiai perskaitytas. Čia gerbiamoji daktaras nupiešė aiškiai žiaurumą ligų, kuris (nesisaugojant ir nesiginant) tūkstenčiai be laiko nueina į kapus. Taip gi nurodė, kaip nuo tų ligų ginties, kaip užlaikyti namus ir gamint valę, kad ligų bakterijos nerastų tinkamos dirvos veisties ir smaugti žmones. Šita paskaita labai naudinga, ypač moterim., kurios daboja namus ir maistą gamina. Geistina, kad iš higienos daugiaus panašių referatų butų skaitoma.

Nesena ant T. M. D. centro pirmininko rankų, p. Vidūnas, «iš Prūsiskosės Lietuvos» prisiuntė savo veikalą «Mūsų uždavinis» nesena dar išėjusį iš-po spaudos Tilžėje, veikalą. Šitas p. Vidūno dabartinis veikalas yra vienas iš didesniųjų jo raštų. Jis yra labai svarbus ir didelės vertės. ypač tuomi, kad mes tokių filosofiškų veikalų veik visai neturime. Man jis teko jau nors paviršium persižvelgti. Aš kiekvienam lietuviui patarėia jį perskaityti

Po velykų tuojaus tą subatą bus perstatyta Brooklyne opera «Kaminakrėtis ir Mažuninkas», p. M. Petrausko veikalas. Operetę mokina iš Chicagos pribuvęs K. Strumskis. Perstatymas bus McCaddin Memorial Hall salėje. **Žemaičių Antanas.**

BROOKLYN, N. Y.

Kam toki melagystė? «Kovos» 9 N koks tai korespondentas praneša žinią iš Brooklyno, buk 83 kp. L. S. S. rengėsi statyt teatrą, bet prisirengti negalėję dėl šių priežasčių: «Kad kuningas Kodis jiems salės nedavęs, o antrą kad minėtas kuningas jų aktorakas atkalbinęs.»

Jau gana arti pažįstu kuningą Kodį, kuris netiktai nėra priešingas perstatymams, ret dar pats ragina žmones, per pamokslą ir taip per susiėjimus, kad mūsų žmonelės, imtųsi už darbo, ar tai teatrus lošt, ar tai kokį kitą darbą naudingą; bet mūsų žmonės čia į kuningą vis dar žiūri kre-

vai, yt į kokį neprietelį ir dar drįsta per laikraštį skelbti tokias neteisingas žinias

Kad 83 kp. L. S. S. nenusisekė pastatyt «Paskutinė banga» tai buvo kaltas kas kitas, o ne kuningas Kodis. Juk jau žinoma yra visur kad kur mūsų «susipratėliai», «apšviestunai» prisideda, tai nors, kad ir stipriausiai koki grupą laikytusi, tai jie joj pakelia revoliuciją ir išardo.

Ne kitaip ir su «Paskutine banga» atsitiko, nes čia vadovais buvo «susipratėliai». Išpradžių ėmėsi karštai (kaip kad jie visados daro), bet tas karštis jų greit išdegė ir taip atšalo, kad vienas matyt, neturėjo su kuom užsišildyt, tai apkraustęs sociališkai kitų kišenės, prasišalino. Pasilikusieji, netekę vieno aktoriaus, turėjo išsiskirstyti, nes naujo negalėjo gaut, kadangi bijojo, kad vėl «eksproprijacijos» nepadarytų. Susipratusiems visur lengva.

Vienok, likusieji netiktai, kad nepabarė savo «draugo» už tokį nešvarų darbą, bet dar nepasiekimo kaltę užmeta ant kuningo Kodžio, buk tas jiems aktoraką atkalbinęs. Nu ir kam toki melagystė?

Čia esantis.

NEW BRITAIN, CONN.

Pradėjus statyti liet. bažnyčią viet. klebonas sakė, kad išpažinties kvitelės taip safant «pašokė» iki \$10. Užtai žmonės vieni džiaugiasi, kiti rugoją

Taip gi, sykį kalbėdamas, klebonas prisiminė ir apie lietuvių nerangumą prie amatų; sako, tiek muliorių dirba ir girdi, klausinėjau — nei vieno lietuviu nesuradau. O juk, sako, tai pelningas amatas! Gaila, sako; aš negaliu suprasti kojėl taip.

Kovo 5 d. L. S. S kuopa parengė prakalbas. Kalbėjo K. Šeštokas. Apie jo kalbą nieko daugiau pasakyt negalima, kaip tik reiktų atkartot kas jau buvo «V. L.» rašyta apie jo (K. Š.) prakalbas Brooklyne. Tas-pats ir čionai buvo Gašpadinė steaką ilgiau kepa, negu p. Šeštokas kokių nors mokslo šaką išaiškina. Viešpatie! tai dar pirmas toks kalbėtojas lietuvių tarpe! Užtenka pasakyti kad kuningai liepė prieš ponus galvas lenkti, na ir kuningai visi melagaliai! Arba ve moterims patarimas. Geresne gentkartė kad išauklėjus reikia kad mūsų moteris suprastų auklėjimo būdą, kad nemokytų vaikų savo «nusizėmimo» prieš ką-nors. Negerai esą vyrai daro, kad moterims keinių neduoda nešiot; tegul esą nešioja, jeigu jos nori; aš, girdi, sutinku su «Keleivio» patėmijimu kaslink kelnių.

Matyt p. K. Š. kaip ir jo mokslo šaltinis «Keleivis» mažai su šita: «mokslo» šaka susipažinęs; nes žinova tvirtina, kad moteris jau senai, (sakau, pirm Šeštoko gimimo) kelnes nešiojo ir vyrai joms negynė; o kad dabar reikalauja kokių-nors pagerinimų prie tų kelnių, nėr abejonės kad ir tą gaus; už ką čia ant tų vyrų rugoti?

Su tokiu mokslu peranksti eiti «šviesti» kitus

Žmonių buvo gal kokia 50 mažų kiek daugiau, ant pabaigos. Klausytojas vienas neiškentęs užklausė kalbėtojaus apie kokius ten «lašinius». Kalbėtojas atsakė, kad jis nieko nežinąs apie tai.

K.

ST. CHARLES, MICH.

Darbai kasyklose gerai eina. Lietuvių yra čia apie 12 šeimynų ir desėtkas pavienių. Visi sutiečia į kuningą vis dar žiūri kre-

viško kuningo, tai nėra už ką pyktis. Priguli airišiu bažnyčioniai, tai airis kuningas nuo žmonių lupa grašius prisimynes. Turime katalikišką mokslainę; vaikus labai gerai mokina, bet žmonės prie skaitymo laikraščių nei knygų nesima, tik prie rudžio galva suka.

Lietuviškų grosernių, bučėnių nei smūklių nėra. Kad kokisai biznieriūs atsirastų, gerą biznį padarytų tarpe lietuvių ir lenkų. Merginų taipgi stoksta! Kad kokia pributų, dorų ir turtingų vaikinau sau gautų...

Oras gražus ir šiltas. Sniego nėra.

A. Stilpo.

RACINE, WIS.

Vietinė socialistų kuopa ir parapija lenktyniuojasi: rengia ką-nors vieni, tuoj juos seka ir kiti. 18 d. vasario buvo L. S. S. 124 kuopos parengtas teatras su šokiais. Statė dar ant scenos Br. Vargšo dramutę «Milijonai Vandenyje» Veikėjų vietinių neuzteko, todėl padėjo chicagiečiai. Perstatymas buvo atliktas vidutiniškai; geriau nėra ko ir reikalauti, nes tik pirmu sykiu mūsų mieste tokis vakaras atsituvo ir pirmu sykiu artistai stjo ant scenos. Po teatro M. Dundulienė padainavo: «Temsta dienele» ir «Sėjau rūtą».

Publika vakaru matyt buvo labai užganėdinta; daugelis ragina nepoigo rengti ir kitą perstatymą. Tik tas apgailėtina, kad publikos buvo mažai; todėl vakaro rengėjai turėjo pakelti nedaktelias iškaščius. Bet ant to nepaisant po vėlykų ketina surengti kitą vakarą su perstatymu.

Raciniečiai parapijonis, matydami puikų socialistų praveštą taką užsimanė ir jie tuo pačiu eiti, (o ligšiam laikui tai snaudė, nieko neveikdami). 28 d. vasario parengė šokius su perstatymu; artistus užkvietė iš Kenosha, Wis. Buvo sulošta «Kerštinga Meilė»; vaidinimas nusisekė neblogiausiai, tik publikos visai ne daug buvo. Mat mūsų mieste lietuviai ant tokių vakarų nepratę lankytis, kur nėra svaiginančių gėrimų.

Darbai pas mus šiuo žygiu silpnai eina; kai kurios dirbtuvės darbininkus pradėjo atleidinėti, o kitos rods dar dirba, bet darbininkų neima prie darbo. Dirba gerai I. Y. Case, kuliamų mašinų dirbtuvė, taipgi kalba, jog Mitchell Motor Co pradėsiant dirbti.

Merkurijus.

E. CAMBRIDGE MASS.

Šito užkampio lietuviai, kaip sakoma, «karščiausiai katalikai». Bet moksle ir apšvietime taip toli atsilikę, jog daugiau ir norėti negalima. Girtuoklystė, peštynės yra užviešpatavę visus lietuvius: nėra tos savaitės kad keli lietuviai nepatupėtų už; olicijos varų. Laikraščių ligšiolei niekas neskaitydavo; bet užsidedu p. Bartkevičiumi drabužių krautuvę ant 877 Cambridge str., ir pradėjus čia užrašinėti visokius laikraščius, dabar jau pareina rodos 8 egz. «Vienybės Lietuvnikų», keletas «Lietuvos», «Keleivis» ir «Katalikos».

Antra dalis lietuvių, gyvenančių apie 1,000 yra pačiame Cambridgeporte. Čia tai beveik visi persiėmę laisvamanybės dvasia, ir nėra tos stubos, kad neskaitytų kokį-nors lietuvišką laikraštį. Todėl ir kun Krasnickas jų nepakenčia ir stengiasi visokiais būdais persekioti.

Čia yra ir L. S. S. 71 kuopa,

kuri turi knygyną ir galima gauti visokių knygų pasiskaityti. Tik gaila, kad tos knygos dar neišmokina mūsų žmonių nuosekliau protauti kai-kurie iš tų socialistų bereikalo nešioja tą dailių vardą ir demoralizuoja socializmo plėtojimąsi. Teko pastebėti keletą ginčų su tikinčiu kataliku; vietoj duoti rimtą paaiškinimą mūsų gudruolis «socialistas» tik numoja su ranka, pasakydamas paniėkinančiai: «Sup... tatate!» Arba vėl kada nusipirkto vietinis lietuvis P. Bartkevičius sau namelius tai išgirdę mūsų socialistai tarėsi neiti pirtų į jo krautuvę; girdi, jis netrukus liks kapitalistu! O nežino, jogei toks pat darbininkas, kaip ir visi, ir da su tuom skirtumu, jog dirbtuvėje reikia dirbti 8—9 valandas, o krautuvėje — 18 valandų.

Gal mano, mūsų socialistai, jog žydas kapitalistas jiems bus geresnis!

Vijunas.

SO. BOSTON, MASS

Čionai neseniai susitvėrė Jau nuomenės Ratelis, susidedantis iš 30 sąnarių Ratelio tikslas vien tik lavinties dailos. Žiemos laikui kas subata laikė šokius ir kiekvieną vakarą daug jaunimo susirinkdavo.

Užgavėnių vakare, vasario 28 d. surengė gražiausi vakarą ir svečių tiek prisirinko, kaip niekad netikėta; sulošė dviejų veiksmų komediją «Gudri Našlė». Aktoriai gerai lošė ir publiką labai užganėdino.

Dabar gavėnioji žada smarkiau pradėti darbą: vieni prie dainų, kiti vėl prie teatrų; po vėlykų žada keletą vakarų surengti. Publika pritaria Jau nuomenės Rateliui, nes jisai jeigu rengia kokius vakarus, tai pusę pelno visuomet skiria statymui salės: kitos kuopos kai daro, tai jos vis į savo kišenę deda; užtai jiems ir nesiseka.

Ten Buvęs.

JERSEY CITY, N. J.

26 d. vasario Jersey City'je buvo apvaikščiota atmintis kruvinąjo nedėdienio, arba pirmos revoliucijos Petrapilėje Surengė vietinės draugijos: 59 kuopa L. S. S., Dr-tė D. L. K. Algirdo ir Dr-tė Šv. Jono Krikštytojo. Rengėjų komitetas susirinkimo tėmą padalino į tris dalis. apkalbėti pirmiausiai apie Petrapilės revoliuciją 22 sausio. Kokią mums atneša naudą kooperacijos? Reikalingumas ir naudingumas pašalinių draugysčių? Tarpe prakalbų publikos užganėdinimui buvo užkviesti dainininkai ir deklamatoriai.

Publikos susirinko gana daug, kad jau suolų svetainėje neuzteko, daugeliui reikėjo pastovėti; bet štai nelaimė — visa mūsų ranga nuėjo ant neapykantos susirinkusiai publikai (negalima kaltinti publikos). Šta kame dalykas: iš užkviestų 6 kalbėtojų vos pribuvo vienas; iš užkviestų 2-ju giesmininkų chorų — nepasirodė nei vienas (nors ir buvo prižadėję) Nekalbėsiu, ir neišmetinėsiu chorams už jų (chorų) neapsilankymą ant mūsų surengtų prakalbų, tiktai tiek parugosiu, dėlko nedavė mums atsakymo, jeigu negalėjo dalyvauti, tad mes į jų (chorų) vietą butume užkvietę kitus; o jeigu nebutume gavę lietuviškų giesmininkų, tad butume galėję su svetimtaučiais apsieiti.

Tiek bėdos su giesmininkais, lai anie sau gyvuoja; bet grįžkime atgal prie kalbėtojų, katrie

buvo prižadėję, o nepribuvo; gal jiems kliudė svarbūs užsiėmimai? Tad visgi labai nemažoniai užgana kaip rengėjus susirinkimui, taip lygiai ir publiką; jeigu mums rengėjams, nebutų pasižadėję giesmininkai, ir kalbėtojai, tad mes ta susirinkimą butume perkėle ant kito laiko, kol butume gavę kitus giesmininkus ir kalbėtojus. Bet prisizadėjus, o nepribuvus, tai jau tikrai niekai.

Šį mūsų susirinkimą papuošė tik J. Šukis iš Brooklyno, kuris kalbėjo apie 3 valandas; perbėgo revoliucijos laiką Rusijoje, Petrapilės darbininkų streiką ir jų sukilimą prieš despotišką carizmą, taip gi nupėikė girtuoklystę ir t. t. Publika matomai buvo užganėdinta, kas butosi iš rankų plojimo. Taipgi buvo sudeklamantuota keletas deklamacijų: p. Jukeliene iš New York'o deklamavo «Kapais», p. A. Laukaitis iš Bayone's deklamavo «Atminčiai 22 sausio» ir p. A. Stupas iš Bayone's deklamavo «Te gazdina».

Publika rodos buvo užganėdinta, tiktai keletas neušilakė ramiai, mat kaip užgavėnių nedėdienį atėje «užsilinksmine» Tai vis karšti parapijonai Jersey City lietuviškos parapijos Manau kitu sykiu jau užsilakys ramiau, kada parengsime kitą tokį susirinkimą Jersey City. Garbi jau nuomenė iš Jersey City! kviečiu jus visus į vienovę, prisirašyt į draugystes, kol esame jauni ir galime šį-tą veikti ant tautiškos dirvos visi vienybėje. Ar nebutų laikas ir mums suorganizuoti giedorių draugiją, kuri galėtų pasitarnauti mūsų visuomenei? Ar negalėtume surergt tankiau kokias prakalbas, paskaitas, diskusijas, ar tam panašius mūsų tautos labai susirinkimus? Tas nuo mūsų jaunuomėrės spēkų pareina; jeigu mūsų jaunuomenė bus veiklesnė ir darbštesnė, tada patįs galėsime susirinkusią mūsų publiką užganėdinti, kaip muzika taip ir dainomis. Nereiks tada mumis pataikauti Čelijų, Milų, Dainų chorams, bet mūsų jaunuomenė tuos darbelius atliks. Stokime draugai į darbą, kol da turime spēkų (O pakol tai įvyks, geriausiai nesikarščiuoti, ir neužgaulioti kitų draugijų, be kurių apsieiti dar negalite. Red.)

J. Mckeivicius.

MCKEES ROCKS, PA

Vietinėse dirbtuvėse darbai labai sumenko, todėl kas norės čia atvykęs gauti darbo, apsigaus saive.

Čia lietuvių skaičius vis eina didyn. Turime savo bažnyčią, taip gi draugysčių turime čielas 4, pašalpinės ir L. S. S. 50 kuopa. Ši gražiai gyvuoja turi savoknigyną, saina kasvakaras, užsiima skaitymu ir dainomis. Pastebėta, kad čia visi lietuviai labai sutikime gyvena. Laikraščiai pareina visoki.

A. Z.

Philadelphia-Frankford, Pa.

Šita miesto sritis beveik «foreigneris» (ateivių) rankose. Lenkų beveik penkis sykius daugiau už lietuvių. Bet lenkai labiau atsižymi ir netikusiais darbais, labiau už musiškius. Žinoma, jie labai mėgsta su stikleliu draugaut. Iš to kyla visoki negerumai. Taip va neseniai vestuvėse pas lenką D. Zin! keli lenkai užpuolė ant vieno K. V., perskėlė jam galvą, taip kad po operacijos nabagas ir pasirizė. Policija suėmė, kiek tik buvo vestuvėse žmonių, paėmė ir tenai rasto alaus už \$20 ir degtinės už \$16 ir tą viską sykiu išsigabeno veži-

muose į kalėjimą. Antras atsitikimas buvo pabaigoje sausio mėn. Vienas lenkas parėjęs namo girtas rado girtą ir savo pačią. Pasiėmęs revolverį ją ir nušovė.

Nėra kam čia lenkų šviesti. Rods čia darbuojasi nekoksai A. Gurskis, bet ką čia vienas žmogus padarys. Dėlto tai tapo partrauktas net iš Chicagos lenkų Liaudies Universitet' lektorius, J. Kochaniewicz, kuris nuo 20 d. vasario ištisai 5-kias dienas skaitė lekcijas, ypač aiškino alkoholio kenksmingumą, illustruodamas paskaitas nuo stereoptiko paveikslėliais. Ar daug jos pagelbės, sunku pasakyti. Rods kai-kuriems lekcijos ir patiko, bet didžiama dvasiškų ataušėlių, keikia dabar patį lektorių net susirieddami.

A. L. Reikas.

ROCHESTER, N. Y.

Kaip visur, taip ir mūsų lietuviai pradėjo daila rūpintis. Taip va 4 d. vasario, pasidarbavus L. S. S. 7 kuopai ir pašaliniamis vientaučiams tapo sulošta «Paskutinė banga». Lošimas neblogai išėjo. Paskui, kaip paprastai buvo šokiai ir lekiuojanti krasa. Už daugiausiai gautų atviručių laimėjo dovanas: A. Ramanauškytė knygą «Inkvizicija», P. Rom. — «Baltramiejaus naktį», p. B. Balsevičius — tabakerką.

Pirmiaus lietuviai tingiai lankydavos į panašius vakarėlius, bet gi šiuo kartu susirinko kurkas daugiau. Naujas Lietuviškas Benas pradeda jau neblogiausiai grajiti. Geistina tik butų, kad mūsų draugystės savonius muzikantų paremtų ir reikiant kur pagriežti kad samdytų ne svetimtaučius. Tuomi pagelbėtų jiems mokinties lavinties ir susipirkti reikalingas gaidas ir muzikos instrumentus.

Darbai Rochestery biskutų pasigerino.

A. Šiurpulis.

DETROIT, MICH.

«Vien. Liet.» skaitytojams jau žinomi tie ergeliai, kurie jau pernai metais prasidėjo tarpe vietinių socialistų, klerikalų ir laisvamanių. Prasidėjo nuo to garcingojo protesto priešais laisvamanius (1910 m. rugsejo 4 d.). Dalykas pakilo štai iš kokio menkieio. Vienas laisvamanis, prigulėdamas ir į socialistų kuopą (S. Urbantas) vedė sau moterį (Marę Naujokiutę) Nesiklausdamas nei kuningo Valaičio, išsiėmė valdišką laisnį ir davė jiems šliubą vietinis lietuvis, M. Moccus Dagirdęs apie tai kuningas, dar prieš šliubą nusiuntė savo ištikimus žvalgūnus: kaip tie bedieviai ims šliubą. p. Moccus užsidedo tik atbulą apykaklę, sumaustė jaunavedžiams žiedus ir atskaitė maldas, kurios yra Jungtinių Valstijų valdžios prisakytos. Ta žinia veikia pasklido po visą Detroitą. Laisvamaniai labai džiaugėsi, bet už tai katalikai spjaudėsi. Kiti nubėgo tuojais į policiją ir davė žinią, kad koksai ten Moccus-bedievis, prisisavinęs kuningo luomą ir duodas šliubus. Policijos viršininkas pasakęs: «Eikite greitai pas County Clerk ir pasakykit jam, kad jis kuogreičiausiai visų kuningų diplomus peržiūrėtų. Na ir pasirodė, kad p. Moccus esama legališku kuningu jau nuo 23 metų, nors vietiniai lietuviai nežinojo. Čionai jis dabar nekuningauja, bet gyvena, kaip laisvamanis, nepripažindamas jokių tikėjimo formų.

Nuo to laiko ir prasidėjo tarpe čionykščių lietuvių nesutikimai. Katalikai, kurie kaipo krikščionis-socialistai, prigulėjo į vietinę kuopą, pradėjo ardyti kuopą ir niekinti laisvamanius. Nuo socialistų tuojaus atsitraukė 18 narių. Į tą sykį pribavo į Detroitą ir p. K. Šeštokas, mokyčiausias žmogus, ką mes turime šioje šaly, ir važinėja po lietuviškus kaimelius mokindamas socializmo (NB. dveji metai atgal jis tapatį socializmą niekino). Čia p. Šeštokas ir suorganizavo krikščionių socialistų kuopą. Be to jisai užprotestavo prieš viršų minėtas bedieviškas vestuves, sakydamas, kad Moccus kišasi ne į savo dalyką, kad tas šliubas «nevožnas». Esą, jis galįs Moccus ir į kalėjimą inkišt. Tada p. Moccus pasigriebęs Šeštoką nutempė į savo gričią ir parodė savo kuningišką diplomą ir savo du rūmū pilnus visokių knygų. p. Šeštokas, sugrįžęs nuo Moccus laibai keikė. esą: «vely velnią matyt, negu Moccus».

Taip ir atsirado pas mus dveji socialistai, nes nuo pirmųjų kiti atsimitė, sakydami, kad jie esą Moccus parapijonais. Tačiau negalima butų pasakyti, kad tas suskilimas įvyko dėlei tų «bedieviškų» vestuvių. Dalykai biskį giliaus siekia. Dar per metų laiku socialistų kuopoje priklausė ir buvo viršininku tūlas F. Šingžda. Jis buvo laikomas mokyčiausiu žmogumi Detroitė; būdavo liepia neklausyti nei bažnyčios mokslo nei kuningo C. Valaičio. Bet kažin-kas iš kuopos narių nutėmėjo kad Šingžda čia į bažnyčią. Pradėjo kiti eiti į bažnyčią ir saugoti, ką jis daro. Viename susirinkime vienas naris ir įneša, kad reikią Šingždą išmest iš kuopos, nes jis esąs «provokatorius»: buvęs bažnyčioje, priėjęs išpažinties, ir priėmęs komunią. Pasiidarė susirinkime baises ermyderis. Ėmė dauguma rekt, kad išmest. Na, ir taušku-paušku išmesta Šingžda iš kuopos, kam jis esą: «nuėjo pakui asilo uodegą». Nedavė nei pasiteisint. Už išmetimą katalikai ir ėmė kandžioti laisvamanius ir socialistus. Laisvamaniai mat sako, kad pirma žmogų reikią padaryti laisvu, o paskui socialistu. O katalikai sako, kad neskiriant lyties nei tikėjimo gali buti socialistu. Čia prisidėjo dar ir kuningas Valaitis, kuriam tokius socialistus pagazdinus bedievių smėkla, ir pabėgo nuo socialistų.

P Kirvelis.

SO. OMAHA, NEB.

Tai bent gi ir pas mus atsituvo lietuviškas vakarėlis — 26 d. vasario Perstatyta buvo ant scenos dvi komedijos. «Tris mylimos» ir «Knarkia paliepus». Artistai-mylėtojai labiausiai pasidarbavo šie: K. Zalpaitė, E. Vaitkyčiūtė J. Zalpaitis, B. Mas ir J. B. Labai publikai patiko deklamacija «Lietuva atbusk». Lošimas ir visi pamarginimai vidutiniškai gražiai nusisekė. Publikos buvo skaitlingai. Atėjo ir svetimtaučiai: čekų lenkų ir anglų. Nepagirtina tik tas, kad lietuviai nemoka dar padoriai užsilakyti—lošimo laiku buvo baises triukšmas ir staugimas lyg vilkų į duobę sumestų. Po teatrui buvo šokiai. Visos keletos tautos sau gražiai pasilinksmino.

Labai patiko publikai, kaip lietuviams, taip ir svetimtaučiams, kada lietuvaitės išėjo ant scenos tautiškos drapanose. Mat tas dar pirmą sykį matoma pas So. Omaha lietuvius Malonu, kad ir pas mus jau šį-tą lietuviai prade-

da veikti.

A. Zalpaitis.

BROOKLYN, N. Y.

Neseniai čia buvo nesmagus atsitikimas. Regis iš Bostono atvažiavo mergina, Veronika Armaliutė. Nabagės būta neščios. Apsigyveno pas lietuvi, p. Zuikį ant kampo Union ave. ir School str. Kokią savaitę pagyvenus rado ją ant stogo nebegyvą su pagimdytu kūdikiu, kuris taipgi buvo jau sustyręs. Iš kur vargšė mergaitė paėjo iš Lietuvos, negalėjau sužinot, nes nuėjus į tuos namus, pradėjo klausinėti, kam man tas reikalinga. Atsakiau tik kad norėčiau už jos dušią kokią sveikamariją sukaltėt. Ant to ir užbaigėm kalbą.

V Akelaitis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Neseniai čia atsitiko vienam vaikiniui nelaimė: dirbo kinšapėje prie trimerių ir nusimušė su suoleliu koją. (Vaikinas paeina iš Kauno gub. vadinasi K. Džiugis). Jis baisiai nusigando ir iš to prisimetė rožę. Pasišaukė tūlą Mikulskį, kuris maža ką nusiemandu apie ligas. Dūrė jam į koją, bet nieko nepagelbėjo. Dar labiau liga užsivietėjo. Nabagas per dienas ir naktis ropinėdamas po žemę rėkė nesavu balsu. Tada pašaukta buvo vienas ir kitas lenkai daktarai. Gydė, katras kaip išmanė. Ar išgys, tai dar nežinia. Serga jau trečias mėnuo, o dar tik 5 mėnuo kaip Amerikoje. Gerai dar, kad prigulėjo į Šv. Jurgio draugystę. Ši draugystė nutarė parengti juo naudai pasilinksminimą. Tai buvo Nikso salėje. Prie to vaikinų brolis leido laimėjimui armoniką. Žmonių buvo gražus būrelis, bet p. Niksui tur-būt pagailo kad nepadarys biznio, nes nuo vienuoliktos ėmė ir užgesino žiburius. Mat tas vaikas kauniškis, o ne p. Nikso partneris-suvalkietis.

K. J. Daugas.

WORCESTER, MASS.

«V. L.» 5 N patėmijau p. J. J. Kalakauskas būk nori pakritikuoti p. Simanavičiaus korespondenciją iš 3 N «V. L.» Pirmiausia p. K. sako, kad ne per Lietuvos Sūnų Dr-tės pasidarbavimą susitvėrė Worcester'je draugysčių susivienijimas statymui sve-tainės, bet per Lietuvų Ukėšų Klubą dar net 1906 m. Buvo sušaukta draugystės, net ir komitetas buvo išrinktas ir piknikas buvo surengtas ir pinigų liko apie 80 dol. Bet ant galo kokiam vėjui iškilus vėl viskas turėjo panykt. Čia bet kyla klausimas: kur tie pinigai yra? Ar juos kokios draugystės pasidalino, ar pavienės rankos paėmė, ar jie kur ban-koje yra? Jei p. Kalakauskas apie juos žino, tai kodėl nepraneša? Reikia žinot, kad pradėjus statyt svetainę reikia imt čarteris, kuris nėra gaunamas už dyką; ir visas toksai darbas reikalauja grašio. Bet viskas iš p. Kalakausko korespondencijos atrodo, jo paties žodžiais, kad jis nori uždėti vainiką Liet. Ukėšų Klubui. Tasai klubas visai prie draugysčių susivienijimo nepriklauso nei moka į draugysčių išdą metines mokestis. Tikrai galima pasakyti, kad prie to susivienijimo priklauso šios draugystės: Lietuvos Sūnų, Šv. Kazimiero, Šv. Liudviko ir Lietuvos Dukterų.

Ant galo Lietuvos Ukėšų Klubas neušipelno pagyrimo dar net iš tos pusės, kad štai jau praslinko ir šaltoji žiema, o jis nesuren-

pažinėjimas galimas ne tik per Dievo ir artimo meilę, bet ir per ypatingą dvasiškai-protišką lavinimą: per pažinimą savyje dieviškumo ir, tokiu būdu, per pripažinimą savyje Tvėrėjo.

Sen Martin'o pasekėjai atsižymėjo dideliu labdarinumu, kas prie jų traukė visų neturtėlių širdis. Šitą tai išsiplatinusį «sen martinizmą» klaidingai pradėjo vadinti «martinizmu», nežiūrint į labai didelį skirtumą doktrinų gnostiko *) Martin'o Paschalis'o ir teosofo S. Martin'o.

Teosofija ir alchemija darė didelę intekmę ant masonizmo. Tas ir kitas mokslas buvo drūčiai sujungti vienodumu germetiškos filosofijos principų. Teosofijos užduočia buvo doriškas tobulinimasis, alchemijos — protiškas ir fiziškas. Dėlto alchemikai visą savo gyvenimą pašvedavo mokiniams apie išlaukinę gamtą arba jieškodavo filosofijos akmenį. Teosofai gi, atbulai; jie stengiasi ingyti harmonišką dorišką supratimą.

Pagal alchemiškąją teoriją, nesukietėję metalai, taip pat gyvena kaip ir augalai. Priimdami į save naują medžiagą ir įvairius elementus jie tobulinasi vis gryn, pasiduodami amžinamjam gamtos įstatymui — stengtis pasiekti tobulybę. Metalų tobulybė, kaip mokino alchemikai, buvo auksas. Jei aplinkybės būdavo negeros, metalas pasilikdavo netobulu; prie gerų — aplinkybių, kiekvienas metalas darėsi auksu.

Tokiu būdu alchemiškąji teorija rodo, kad iš vieno metalo galima padaryti kitą tik tam tyčia reikia primaišyti reikalingus elementus. Patį gi metalai štai kaip atsirado.

Intėkmė dangiškų šviečiančių kūnų, ypatingai saulės, pagal alchemikų tvirtinimą, apšviečia žemės viduriuose, kur atsiranda labai reti ir brangūs gazai. Tie gazai išeina nuo dangiškų kūnų, pereina žemės paviršių ir renkasi gelmėse, kur susimaišę su žemės garais tvėria metalinę substanciją (esmenybę). Pirmiausiai iš tos substancijos darosi mineralinė siera, paskui iš sieros išbėga gyvasis sidabras, o iš gyvojo sidabro jau gema visi kiti metalai.

Garsusis «filosofijos akmuo» galėjo netik keisti vieną metalą į kitą, bet ir ligonius gydyti.

Tokia tai buvo pirmutinė chemija ir medicina. Alchemijos teorija kartu yra ir doktrina teosofijos, taip kad paslaptingi inicialai, užrašinti ant apdarų mistiškų knygų: V. I. T. R. I. O. L. lygiai buvo suprantami ir alchemikui ir teosofui.

Tie inicialai skaitosi: *visita interiora terrae, rectificando invenies occultum lapidem* («atrankyk žemės gelmes ir per išsilyginimą rasi paslėptą akmenį»). Raštuose alchemikų ir teosofų tyčia pina mos abidvi pusės: doriškoji ir praktiškai-moksliškoji. Nedasipratusiam skaitytojui kartais visisai negalima suprasti: ką reiškia tas sakiny: ar alchemišką receptą, ar simbolišką doros tobulinimo si aprašymą. Isteigėju teosofikai-alchemiško mokslo skaitosi «Egipto karalius» — Totas Germesas Trismegistas, sunus Oziris'o ir Izidos. Ir tokia teosofų su alchemikais dora darė intekmę ant masonų doros.

Maskolijoje masonai atsirado nuo laikų Petro Didžiojo. Niekad jie nebuvo labai gerbiami per valdantį Maskolijos luomą, bet ligi Nikolajaus I. nebuvo ir persekiojami. Pagal tvirtinimą Peterburgo masonų, Petras Didysis įsteigė pirmą ložą, po to, kaip jis buvo atlankęs Hollandiją ir į masonų broliją priimtas. Lefortas buvo meisteriu, Gordonas pirmu, o Petras Didysis antru prižiūrėtoju. Laidojant Petrą Didįjį buvo nešami ir masonų ženklai.

Pirmutinė spausdinta žinia apie Maskolijos masonus pasirodė «konstitucinėje knygoje» Andersono 1722 m. Londone.

1754 metuose Peterburge atsiųsta buvo konstitucija augštesniųjų laipsnių.

Caras Petras III buvo priimtas į masonų ordoną ir 1762 m. Peterburgo masonai turėjo nuosavus namus. Nuo 1765 m. lig 1780 metų Peterburge masonai bujojo. 1780 m. masonų buvo jau daug ložų. Prie Povilo I masonizmas dar žydėjo, bet užlipus ant sosto Aleksandrui I beveik visos ložos pradėjo tuštėti. 1815 m. prie aptuštėjusių ložų «Petro», «Palestinos», «Izidos» etc prisidėjo dar Aleksandro loža ir iš jų susitvėrė viena didelė «Astrėjos loža», kurią vėliau, už septynerių metų, valdžia uždarė.

II.

Dabartinis naujusias masonizmas toli užpakalyje paliko savo legendas ir mistiškąją pakraipą. Ant galo masonai pradėjo kritiškai žiūrėti į gyvenimo bėgį ir viską naikinti, kas senai pergyventas ir pasenęs. Iš kitos pusės, masonai vis daugiau stengėsi suprasti vienas kitą, taikintis, vienytis dėl artimesnių savitarpinių ryšių.

Vienok tas viskas ne staiga įvyko. Masonai savo organizacijos reformas pradeda įvest pabaigoje XVIII metašimėio; jie stengėsi masonizmui suteik-

*) Gnostikai — pirmutinuosie dviejuose krikščionybės metašimčiuose su filosofijos pagalba bandė sujungti krikščionybę su stabmeldžių mokslu.

ti dailesnę išvaizdą ir tolesnį išsivystymą. Buvo metai, kad masonų eilės buvo gana tirštos; paskui net rodos išnykę. Smarkus XIX metašimtis su savo smarkum kultūros kilimu ant tiek perdirbo masonus, kad nuo senovės masonų jiems teliko tik vardas, kai-kurios formos ir apeigos, bei palinkimas prie labdarystės. Daugelis didžiųjų ložų dalinosi ar jungėsi, žiūrėję į geografiškus ir politiškus rubežius (sienas). Didėsės ložos pradėjo priminti įvairiausias sistemas, kurios stengėsi atsiekti skirtingus siekinius. Tarpe ložų kartais nebūdavo jokio susinėjimo, o jei ir būdavo, tai mažame laipsnyje. Ant galo patyrė išbandymu ir kritikos jie siekė tik vieną siekinį tai yra: **tobulina paskiras ypatus, inauklėdami meilę prie teisybės, teisingumo jausmų ir humaniškumo.** Masonai reikalauja, kad masonizmas jokiam atsitikime neturi būti politiška ar religijinė partija. Masonų sąjungos nustoja būti paslaptinomis; jų ložų įstatai pradeda būti paduodami užtvirtinti valdžioms. Masoniškos apeigos dabar pasilikę tik pagerbimui masonizmo istorijos, bet ne kaip religijinės apeigos.

Bet keičiantis tvarkai Francijoj XIX šimtame tyje masonai neįskentė neišikišę į politiką; vienos iš ložų prisidėjo prie kairiųjų partijų kitos gi prie dešiniųjų; bet visgi masonai neišžadėjo savo pamatinio principo: **geisti artimui to, ko pats geidi.**

Beveik tuom pačiu laiku masonai pradeda kovoti prieš klerikalizmą, kaip prieš draugijos didelį piklą. 1864 metuose Massol'ius savo rašinyje: «Rapport sur la question de la morale» masonų principus padaugino dar vienu: neprigulminga dora, pabudavota ant liuosybės. Iškart tas nerado pasekėjų, bet vėliau tapo priimtas. Masonų kongrese 1877 m. iš įstatų tapo išbraukti §§, kuriuose kalbama apie Dievo esybę ir vėlės nemirtingumą. Nors tas buvo padaryta ne dėl bedieviškumo, bet dėl to, kad į ložas galėtų ineiti ir ateistai — tai yra masonai įvedė sąžinės liuosybę. Tą padarė fran- cūziški masonai ir už tai Anglijos, Škotlandijos, Irlandijos ir Kanados masonai tuojaus pertraukė su jais visokius susinėjimus. Bet nuo 1877 m. masonų literatūroje vis tankiau ir smarkiau pradėta reikalaujanti išmetimo metafiziškųjų principų iš masonų įstatų. Reikalaujama, kad mokyklose būtų mokiami tik svietiški mokslai ir prašalinti visokis misti- cizmas. Ant galo tik 1882 metuose pripažinta: «Dievas — tai priešas.»

Ligi 1894 metų Francijos masonai nelabai kišdavosi į politiką. Bet po intekme jėzuitiškos politikos popiežiaus Leono XIII jie atvirai pakilo prieš savo drūtą priešą-popežį ir prisidėjo prie republikoniškųjų partijų.

Kad galutinai suprasti, kodėl masonai taip labai dabar neapkenčia klerikalizmo, priminsime, kad nekaip į juos žiūrėjo ir «Kristaus vietininkai». Taip va popežius Klemensas XII, 1738 m., išleido bullą, kurioje prakeikė visus masonus. Benediktas XIV tą prakeikimą 1751 m. patvirtino Popežius Pius VII išnaujo prakeikė ir 1821 m. iškilmingai prakeikimą atkartoję. Pius gi IX laike nuo 1846 ligi 1875 m. net **aštuonis kartus** prakeikė parinktuose išsireiškimuose, o Leonas XIII tą prakeikimą patvirtino. Bet masonams tas mažai ką kenkė.

Francijos masonus sekė volkiški ir angliški masonai, kurių istorija mažai kuom skiriasi.

Užbaigdami šį straipsnelį privesime statistiką (iš 1898—1899 m.) iš kai-kurių Europos valstybių. Masonų ložų Anglijoj yra 2348. Irlandijoj 410, Škotlandijoj 625, Vokietijoj 640, Francijoj 322, Italijoj 177, Švedijoj 38, Vengrijoj 52, ir Šveicarij 33 ložos.

Taigi daugiausiai masonų randasi Anglijoj.

P. Norkus.

Balsas iš Lietuvos.

JAU PO BROLYSTĖS SU LENKAIS.

Kaip tik jau pradėjo lietuviai busti, lenkams jau tas nepatiko. Suprato jie, kad pradės lietuviai savo tėvyne ir kalba rūpintis, tai negaus jie daugiau iš Lietuvos nei Mickėvičių, nei Kraševskių, nei Kasiečių; negalės nei tūkstančių tūkstančius, pagamintus iš Lietuvos dirvonų ir išspautų kruvinu prakaitu Lietuvos žmonių vežioti į Varšavas, Paryžius, Krakovas ir žarstyti į visas puses, — tai ir pradėjo su purvais maišyti visą lietuvių judėjimą ir jo veikėjus. O mūsų kai-kurie gudragalviai, kaip va garsusis Dambrauskas su savo «Draugija» vis dar koketavo su jais, darė «reveransus», tikėjosi gražiuoju susiderįsiais su jais. Ir lenkai, nematydami dar gerai viso naujo kilimo tikėjosi, — ir dabar dar, kaip antai Kauno Šaritkų bažnyčios klebonas Borovskis (turbut iš lietuvių — Koilys) tikisi, — kad nieko doro neišies. Bet pereiną vasarą per Žalgirio sukaktuves lenkai gavo pajusti visą lietuvių savotiškumą, — net daugiau pasakysiu, — gerą numanymą savo tautos padėjimo viduryje ir išlau-

ko, — kaip atsisakė ant jų pamojimo su pirštu dalyvauti jų keliamame triukšme, nedarančiame nei «išgraus» naudos. Na, ir emė griežti dantį ant lietuvių. Išpradžių siunčia Kosakevičių į Vilnių iširti dalykus ir aplieti visus mūsų teisingus reikalavimus pamazgomis laikrašty «Sviate», o paskui užsiundo pralotą Černiauski ant Tumo manydami, kad jame yra «pakastas šuo» ir išgraužia jį iš Vilniaus. Bet lietuviai visi, užmiršę katras klerikalas, ar katras pirmeivis priima tą kaip pasikėsinimą lenkų išvaryti abelnai lietuvius iš Vilniaus gub. Ir per Lietuvą perbėga tokia keršto-apmaudos banga, kokios nei įsivaizdinti niekas, ir ypač lenkai, negalėjo. Kur tik kas dar iš lietuvių lenkišką kalbą vartodavo su lenkuojančiais «šlektomis ir bajorais», kur laikraštį lenkišką ar tai š papročio ar iš mėgimo laikė, atsikratė nuo to. Visur pasigirdo «gana svajonių apie prietelystę; gana tos brolystės ir visokių reveransų! Jūs sau, o mes sau! Po šitokio Jūsų, broliai lenkai, pasielgimo, apie jokią su Jumis vienybę nei kalbos negali būti!» Teisybė, juk, rasi, ne visa Lenkija taip mano; bet dėlko beveik niekur nebuvo papeikimo Černiauski ir Kompanijos darbų? Tas lietuviams sako, kad gal ir ne taip tūli lenkai jaučia; bet ant to pasikėsinimo visgi žiūrėti per pirštus ir nuduoda nieko nematą ir duoda progą atšaldinti ir taip jau nešiltus prie lenkų jausmus. Taip mano sodžiaus inteligentija. Bet ir kitų inteligentų spėtina, negeresni jausmai; tik vienos mūsų šiaudadūšės kuningijos suprasti negalima. Čia rašo protestą, čia vėl atšaukia... Ar ne pradės tik ir vėl reveransų prieš lenkus daryti? Tegul daro; bet iš susipratusių žmonių ir geros pusės inteligentų neras tam pritarimo.

Marčius Rūtinus.

KAIP GYVENAU IR GYVENU.

(Užbaiga.)

Praslinko ir žiema, metų devintųjų, Niekio nebigirdėti nuo priėšų piktyjų. Jau tasyk pabaigiau, ir vaikus mokines, Vėl palikau drąsus, jau nusiramines Lai kalb', kaip kas nori, aš tą jau papratęs, Ir šiltą ir šaltą, visko esu matęs. Vasaros sulaukus, blogo ne'tsitikus, Pradėjau klausit darbo kur pas ūkininkus. Su vienu sulygau, ant paskirto laiko, — Atėjęs atsako... sakau: ar papaiko! Ką gi sakau, Jonai, be žmonių darysi? Ar laukus neartus jau šmet laikysi? Ar aš jums pebrangus, ar kit-ką girdėjai? Juk tu jau išanksto mane prašinėjai... — Ne tame dalykas, broli, kad žinotum, Ir kas man daryti, ar neišgalvotum? Sesuo ta davatka, kaip tik sužinojo, Tuojaus kuningėliui ir papasakojo, — Kad esąs «bedievis», išpažintin neinaš. Nors taip, sako, tykus, darbštus, ir spakainas». — Visgi, kuningėlis, jąją taip mokines, — «Jei žmogus nebuvęs nei prie velykinės, «Nors būtų geriausias angelo gerumo, «Tai tik jo paviršius. Jis pilnas bjaurumo. «Jis yra aršesnis, kaip koks piktadėjas — «Palaidūns, girtuoklis, vagis, užmušėjas. «Tokio tai negalit namuose laikyti! «Nes sunkiai prieš Dievą reiktų atsakyti... «Jis rūstybę Dievo gal ant jės patraukti: «Ar derliaus nebutų, ar ligos imt' smaugti.» — Papliopė parėjus tuojaus mano pačiai, — Ta tuojaus su kumščia, man į akis staeia. — Kokį tu ten berną sumanai samdyti? Ką sako Marcelia, — eik štai paklaudyti. — Ir ta, kaip sakiau jau tuoj viską išdėjo, Visai nepriimti nei namuos žadėjo. Tai ką gi daryti dabar, mielas drauge? Juk mano šeimyna visa tame raige. Pas mus geras žmogus negali užciti, Reiks ir man kur galvą apsukus išeiti. — Negaliu patarti, aš jums nieko, Jonai, Kolei turi valią šie tamsos valdonai. Niekio mums nelieka daugiau kaip kentėti, Kol vėl laisvės saulė, ims skaisčiau žibėti. Ir padavęs ranką, sakau, lik sveiks, Jonai... Nebėkime niekur, pasilik dar čionai. — Jis nesakęs nieko, man ranką pakratė. Namon eidams verkęs, man sakė, kas matė. — Aš vėl emian galvą sukni ir manyti, Ar kam nors galėtų tos mintjės kliudyti? Juk aš pats sau vienas panašiai galvoju, Ir jei kam sutinkant, tik papasakoju Ir tas juk nekenkia niekam, iš teisybės, Mintis tik ne ardo namuose ramybės... Taip gi koks yr' tikslas «dvasiškų tėvelių», Neapkantą sėti, tarp savo avelių? Krikščionių dėviza, — juk «artimo meilė», O jie kad užkenkti žmogui, varvin seilę.

Jų sėjama sėkla kokius atneš vaisius? Kas gal pranašauti... man rodos, kad baisius!... Neilgai prisėjo be darbo sėdėti, Vėl mane pradėjo kitas prašinėti. Aš ir tą žinojau senai ūkininką, Tuoj sutikau eiti jam už darbininką, Ant paskirto laiko, su juomi sulygstu. Nueinu, jau dirbu, niekad nesupykstu. Labai geri žmonės, ką gali sakyti, Aš apie juos nieko neturiu rašyti. Jaunuomenė sodžiaus, taip mane pamėgo, Kur koks sus'rinkimas, tuoj kvieisti atbėga. Aš mat tokio būdo, kad visiems intikti, Kad išvengtū barnių, kad nesusipykti. Jei rengiamus vaidus kur tenka girdėti, Man visuomet sekas kožną parkalbėti. Ištikro jaunimas mane pamylėjo, Mūsų sus'rinkimuos, tik dainos skambėjo. Kurių mums ne stoka, dar naujų vis randas. Tik staigu išgirstu, vėl neramus gandas! Žinomas man žmogus, draugas ištikimiausias, Už visus kitus jis man buvo brangiausias. Iškrėstas jo būtas, jis pats areštuotas, Išvežtas kur toli budeliams paduotas. Rasta pas jį kningos, draugijos vedimo, — Tai L. V. S. sako, jau žandaras žino! Kas tai do draugija — kas organizavo Kur susirinkimai — kas juos' dalyvavo. Viršinkų vardus turi užsirašęs. Kas toks, kur gyvena, jam viską pranešęs. Žinomas jam žmogus, kurio neišduosias, O žinioms suteiktoms, jos pasinaudosias. Pasakęs žandaras, mano draugo žmonai, «Pažins mano ranką, visi šiejie ponai» Tokią žinią gavęs, likau lyg užburtas: Žinau, kad akyvas, tasai valdžios kurtas. Jo neperprašysi ir nepasisiepsi. Nėr kaštų kelionei, ir kur dabar bėgsi? Kalėjims... nagaikos... šurpulis tik krato! Na, vis gi tik eisiu, jau kur akis mato. Per vargą papuolė perbėgti rubežių, Ir tuomi išlikti liuosu nuo retėžių. Bet čion vėl turėjau daugel nesmagumo, Kas reikia perkešti dėl kaštų trukumo. Ant galo papuolė Škotiją pasiekti, Maniau čia gyventi, na ir prasisiekti Apsirikau skaudžiai, su manymais savo, Dar didesnis vargas, čion mane pagavo... Jau silpnos sveikatos buvau iš tėvynės, Bet vis dar nebūčiau jos tiek išgaisinęs. Anglių kasyklose, dirbt iš viso vieko, O žiūrint į pelną nesimato nieko. Dar ir tokio darbo kiek esu netekęs, Vaikščioju per dienas, o pilvas išsekęs. Maniau rasti darbą, kur pagal sveikatos, Bet ką tik paklausai, tas iš tolo kratos. — «Jūs esat ateivis, to darbo negausit, Kur tik nenuesit, ir ko nemaldausit». Darbas jėgas baigia, kūnas vysta-džiūsta, Atmintis ir protas, su jais sykiu žūsta. Jau rankos pailso, ir veidas pabalo, Mane toks likimas, gal prives prie galo...

A. Kriaučiūnas.

11—2—11 m. Glasgow.

PASIKALBĖJIMAI APIE SVEIKATĄ

«Amerikonų liga». Iš pirmos pažiuos išrodytų biskį juokingu pasakymas, jog yra kokia-nors «amerikonų liga». Vienok tai yra ne juokas. Patįs Amerikos daktarai ir higienos žinovai, pripažįsta, jogei viena iš dažniausių ligų galima vadinti tikrai «amerikoniška» — tai ne malimas skilvio arba indigestia. Niekur taip daug neserga šita liga, kaip Amerikoje, ypatingai miestuose. Ir niekas taip neįvargina žmonių, kaip nemalimas arba «nedirbimas skilvio». Kodėl tik Amerikoje daugiausiai jaja serga, tai yra labai daugelis priežaščių. Būna tik retkarčiais užeinanti nemalimai. Šitie nemalimai nėra taip labai suhkus. Bet jeigu pradeda jie žmogų tankiai ir po ilgiau kamuoti tai per ilgą pas žmogų apsigyvena labai negeistasin svečias — įsenęs nemalimas arba chroniškas vidurių kataras (slogos). Kaip retkarčią nemalimas taip ir įsenusis kataras paeina daugiausiai iš to, kad mes tankiai valgome labai kietą maistą, kurio skilvis neįveikia sumalt. Nesumaltas valgis vederėlyje, bestovėdamas pradeda gesti ir nebeišeiti laukan. Begesdamas jisai podraug gadina ir vidurius. Iš čia pareina vidurių skaudėjimas ir sukietėjimas. Kadangi amerikonai labai daug valgo kieto maisto: mėsos, pločinių (pajų), kringelių, bandučių, etc., todėl tai jie griežiaus šitą ligą ir įsi-gija. Prie to daugelis Amerikos žmonių labai daug va'go. O daug valgyti, nors ir geriausio valgio, yra gryna saužūdystė, nes skilvis tik tiek tesu-

(Užbaiga seka.)

gė nei prakalbų nei prelekeijos. Turbut pereitais metais nei vieno savo nario nei nekėsu nepadarė.

Vid-tis.

WESTFIELD, MASS.

Čia lietuvių yra apie 600 ypatų. Turi jie pašalpinę draugystę su 400 narių ir apsipirkę sveitainę. Tik labai apgailėtina, kad mūsų jaunimas labai girtuokliauja.

Didžiausios dirbtuvės čia yra botagų (Whip), ir kokios 2-3 gelžies dirbtuvės Uždardis nuo \$1.25 iki \$2.00

Teofilija Strolytė.

SPRINGFIELD MASS.

Vasario 26 d Lietuvos Ukėšų Dr-tė turėjo prakalbas, paaiškinimui už ką darbininkai turi balsuot (buvo ant Commissioner pastatytas vienas socialistas, bet gavo vos 400 balsų.) Kalbėtojai buvo: J. Kačergius, F. Klembauskas, V. Brukevičius ir anglai. Šie ant savo korpalo tempė. O lietuviai gražiai nurodinėjo, kad darbininkai turi atiduoti savo balsus už socialistų kandidatą. Bet pasirodė, kad darbininkai dar savo reikalų nesupranta. Jiems tas geras, kas duoda kausą alaus ir cigarą.

Daugiausia čia darbuojas socialistai. Kovo 5 d. laikė diskusijas. Publikos buvo pusėtinai, tik nepagirtina, kad per daug priūkio.

A. Čekanauskas.

SEELYVILLE, IND.

Kasyklių darbai labai sumažėjo. Darbas čia labai sunku gauti, jei bent kam dar pasiseka už keltą dolerių nusipirkti. Labai čia inėjo blogas paprotis pirkti darba.

Lietuvių čia yra nemažas būrelis. Yra ir 3 draugystės, tik labai silpnai stovi. Lietuviams alus terūpi. Vasario 5 d. po išmokėčių keli lietuviai susipaustė peiliais.

S. Valentinavičius.

TAMAQA, PA.

Pora savaičių atgal į šį miestelį atsplovė nekoksas: E. Holden atspėjikas laimės iš rankos. Kas vakaras būdavo pilna žmonių, nuo kurių delnažinis imdavo po 50 c. Taip traukėsi porą savaičių. Galiausiai sumanė būrikas dar geriau pasinaudoti iš žmonių lengvatikystės. Apskelbė, kad geriausiai išbursias ateiti, jei kas atneš ir pasidės pas jį piningus, visus kas turi, ir laikys pas jį 10 dienų. Viena moteris, kurios vyras likosi sužeistas kasyklose, atnešė \$305, idant po 10 dienų gauti nuo kompanijos dar didesnius piningus. Žmonėliai ėjo su visokiais reikalais ir nešė piningus, kas \$25, kas \$50, kas \$100 ir daugiau. Bet kada pasibaigė pasikirtas laikas, kiekvienas atėjęs atsiimti savo laimės laukė burtininko kambariuose. Bet tas jokiū būdu nenorėjo ateiti. Duota žinia policijai, kuri iškūrėsi burtininko kambariuose rado tas kopertas, bet vietoj piningų, rado prikimšta poperų.

X.

ROCHESTER, N. Y.

Vasario 27 d. susitvėre lietuvių tautiškas choras «Aidas». Viršininkais išrinkta: prezidentu V. Gumauskas, jo vietininku P. Petronis, raštininku A. Šlapelis, išdininku J. Gumauskas. Chorą ves P. A. Serkus.

Geros kloties puikiame darbe!

P. Pilkalnis.

BROOKLYN, N. Y. ...

Kovo 4 d. atsibuvo susirinkimas Šv. Petro draugystės, kur buvo atėjęs kriaučių unijos delegatas J. Augūnas, kuris priminė apie rengiamą pirmą gegužės darbininkų šventę. Prašė, kad ir Šv. Petro draugystė dalyvautų. Prašalinus delegatui draugystė svarstė, kaip padaryti: vieni sakė prisidėti, kiti — ne. Taip ir paliko atidėta ant bertainio susirinkimo, kaip bus daugiau draugu.

K. J. M.

NEW YORK CITY.

Kovo 5 d. atsibuvo lietuviškos naujos bažnyčios pašventinimas; pašventė arcivyskupas Farley ir ant galo pasakė pamokslą, anglas kunigas ir Brooklyno kun. Varnagiris. Dalyvavo 2 draugystės: vietinė New Yorko Šv. Izidoriaus ir iš Brocklyno D. L. K. Vytauto.

Svieto buvo pilnai prisirinkę. Tegul platinas lietuvių tauta ir tegul renkas ir vienijas į kruvą nors su pagalba bažnyčios.

K. J. M.

NORWOOD, MASS.

Šis miestelis randasi netoli Bostono; apgyventas ivairių tautų, tarp kurių randasi ir lietuvių būrelis.

Darbai šiūom kartu eina labai silpnai. Gavimas darbo pačina nuo žmogaus laimės.

Tarp lietuvių apšvietimas stovi nežemiausiai. Laikraščiai čia pareina visokio turinio, labiausiai prasipatinę: «Keleivis», «Katalikas», «Draugas» ir «Lietuva».

«Tėvynė» pastaruoju laiku gal jau neatėis, nes D. L. K. Keistučio draugystė jau atsimitė nuo S. L. A. Nenorėjo sutikti su įstatais 25 seimo, t. y. su nauja konstitucija. Apart virš minėtos drėgijos yra dar T. M. D. ir L. S. S. kuopa. Nuo pereitų metų susitvėrė čia da viena pašalpinė drėstė Šv. Jurgio, kuri kaip matyt, gyvuoja pasekmingai.

Vasario 19 d. Šv. Jurgio drauja sykiu ir S. L. R. K. A. 81 kuopa parengė prakalbas. 25 d. to pat mėnesio parengė pasilinksminimo vakarą, kaip prakalbos taip ir balius nusisekė kuopukiausiai. Kalbėjo kun. T. Žilinskis ir P. Jerusevičius abudu ir So. Bostono Žilvitis.

PASTEBĖJIMAI IŠ ŠALIES.

Skaitant laikraščius, randame juose visokių žinių ir naujienų, kurios kartais net keistai atrodo. Štai, nors ir «V. L.» 9 N korespondencijoj iš Donora, Pa., korespondentas p. J. S. M. rašo, jog pas juos yra elietuviška bažnyčia, kurioje klebonauja kun. M. Misius. Tai bene geriausias būsiąs kuningas iš visos Pittsburgo, Pa., apylinkės. Toliau toje korespondencijoje aprašoma kaip pas juos lietuviai «Nieko savo tautai negali pasigirti». Draugijų nors ir yra, «bet visos miega». Toliau sakoma, kad tik visi «... apkabinę rankomis garbina stiklinį dievaitį».

Iš tokios korespondencijos jau matyt kodėl pas juos «geriausias kuningas», nes jeigu nieko kiltesnio žmonės neveikia, o tik garbina «stiklinius dievaičius», tai tokios avelės yra geros dėl kuningų, o kuningai dėl savo avelių. Bet jeigu būtų ten veikiama kokie kiltesni darbai, tai žinoma, tada nebūtų gal ir kuningas «geriausias iš visos Pittsburg, Pa., apylinkės».

Juk mūsų kuningai tik tada geri, jeigu žmonės yra paskendę tamsybėse, girtuoklystėje ir nieko neveikia, apart garbinimo «stiklinio dievaičio».

S. Jos — nis.

JOSIOS KAZIUKAS.

Saulė leidosi. Nakties tamsa iš-palengvėlio klojo miesto namus... Aristokratiškose (poniškos) miesto dalyse elektrikinės šviesos švietė apylinkę; vargšų gi užgyventose vietose kur-ne-kur išblaškytos gaminės švytuoklės maža tedavė šviesą... Neturtinčioje tamsoj nuo šviesos gaziųjų švytuoklių, išrodė keistai. Sėdėdama prie langėlio, užsižiūrėjusi buvo į tą tamsią, milžinišką dalį miesto; į tą vargšų apgyventą apylinkę — kur vier. skurdas ir ašaros nepaliauja viešpatavę...

— Ak... tenais kitiškiu... Tenai — iš kur pribuvo į miestą, tame numylėtame kaime, buvo dėl jos saldu, ak... meiliaus ir saldžiaus, netaip-kaip čionai, — tuose amžinuose dūmuose, nešvarume ir bildesyj'. — Vienok apaleido tą numylėtą kaimą... «Dėl sūnaus — kalbėdavo — dėl Kaziuko».

Turėjo tuomet Kaziukas tryliką metų. Kada užbaigė kaimo moksleinę jos sūnelis, ji nusprendė parūpinti jam užsiėmimą. Girdėjo nuo ko ten, kad mieste yra daug dirbtuvių ir sūnus jos lengvai galės rasti užsiėmimą.

Paklausė.

Iš parduotos žemės (ūkės) pasilikusios po mirčiai vyro, užtekinai turėjo piningų, taigi išvažiavo su sūnumi į miestą.

Greitu laiku Kaziukas įstojo vienon dirbtuvėn ir štai, po keturių metų praktikos, uždirbdavo jau 13 rublių mėnesyje.

— Dėlko gi, šiandien, taip ilgai negrįžta — mano senutė ir vėl užsimastė.

Laikė naktinės tylos pasklido rytmiškas skambėsens rotužės laikrodžio.

— Vienuolika... — Gal dirba «virš laikį» — mintyje senutė. — Neuzilgo grįž...

Ir laukė...

Girdėtis kas-žin kieno žingsniai... Tai Kaziuko... Apsirikko... būta ten kokio kampininko, kurs eidamas per kiemą pranyko priemenyje...

Ir vėl pasigirdo žingsniai... prapūlė... ir vėl tylą apylinkę užviešpatavo.

Nusprendė eiti į dirbtuvę, da-sižinoti apie jos numylėtą Kaziuką. Jos širdį kas-žin dėlko baugumas ir neramumas apėmė...

Išėjo.

Slenka per miesto gatves skubiu žingsniu. Sykis-nuo sykio sujudina netvirtą jos kūną sunkus kosulys. Naikina ją jis jau nuo seno. Dar užsilikęs žiemų šaltis šaltis pavasarinės nakties perima ją iki kaulų.

Neatbodama savo silpnumo eina nejučiomis. Bet kelią tą žino gerai. Nekartą jau nešė savo mylimam Kaziukui vakarienę, kada jis turėdavo dirbti naktimis.

Pralenkia ją praeiviai: vieni mažiausios atidžios ant jos neatkreipia; kiti meta žvilgsnį ir eina toliau.

Ji gi kiekvienam į veidą žiūri...

tyrinėja... Jieško akimis tarpe praeivių savo sūnaus...

Staiga jos veidą apliejo šviesos ruožai. Iš smūklės jos ausis dagirdo balsus sudraikytos harmonijos... balsus suniršusius nuo rėksmo, vyriškus.

Sudrebėjo. Rodosi jai, kad girdi tuose šūkavimuose Kaziuko balsą...

Klausosi... O Jėzau! — ausis jos ne klaido. — Kaziukas smūklėje...

Nerviškų judėjimu stūmė duris ir atsirado viduje. — Pagavo ją kvapas alkoholio, šilumos, nikotino dūmo. Galvoje jos pradėjo sukstis... Vos-vos nepargriuvo...

Atsirėmus petimi į sieną, nevaldančiomis rankomis, stovėjo... ir akimis jieškojo Kaziuko — Pamatė jį...

Sėdėjo kresėje ir nesavu, girtu balsu šaukė: —

— Ei! — duok alaus! — dar daugiau!... Aš «fundinu»!

— Vivat! vivat! — Lai gyvuoją mūsų Kazys! — atkartoję girtų jo draugų, sumišę balsai.

Kazys staiga pamatė savo motiną... Su ištiestomis priemies rankomis stovėjo ir žiūrėjo į jį su sopuliu ir išmėtinėjimu...

Baugus buvo jam motinos žvilgsnis.

Yt perkūno trenktas... su žibėjimu piktumo akyse... raudonu nuo alkoholio veidu — bloškėsi ant motinos...

Atsikreipė į jį ir pratarė drebančiu balsu. —

— Kaziuk... bijok Dievo... — Kaziuk? — Tu... čionais?

Staiga pamatė iškeltą kumštį ir išgirdo balsą, baisų, visai kitiškiu, negu tas, kurį visuomet girdėjo.

— Lauk, motin! Neduosi man nei laisvos valandėlės atsilėsti po darbui? — Lauk! Lauk!... — Ir smarkus darbininko kumštis krito ant motinos... anklėtojos...

Su užgavimu pasigirdo kurčias dejavimas...

Užtemo senutei akys... Linkdama parpuolė ant akmeniniu lūdes grindžių...

... Girdėjo dar kokius rėksmus šlamėjimus — — —

Atidarė akis... pamatė prieš savęs nepažįstamus veidus.

Jo ne buvo.

— Ak kad dar syki prieš mirtį galėčiau pamatyti savo Kaziuką... —

Norėjo šaukti... Baugus, nepanašus į žmogaus balsą rėksmas pasklido iš kieno ten krūtinės.

Staiga žmonės išsiskirstė į šalį ir ji pamatė Kaziuką...

Veržėsi iš rankų policistų ir kreipėsi prieš jos... prieš motinos...

Pakėlė ranką... padarė ore kryžiaus ženklą... Laimino jį... savo Kaziuką...

Jis pažvelgęs ant motinos, išsiveržė iš policijos rankų ir metėsi prieš jos... prieš motinos...

Griaudus gailėsio verksmas sujudino jo kūną.

— Motin... — vėrkė bučiuodamas šaltas, tskart šaltines motiniškas rankas.

Viskas, kas tik buvo, jo akyse persimainė į sukuri, taip kad nematė gulinėio šalę jo lavono...

Nieko... visai nieko... Tiktai galvoje jo ūžė dūkimas ir atkakliai skambėjo ausyse jo, vienas ir tas-pats žodis: — užmušėjas... užmušėjas... užmušėjas...

A. M — kas.

Skaitytoju atidžiai.

Gerbiami skaitytojai, «Vienybė Lietuvnikų», kuriems yra paraginimo laiškeliai išsiųsti ir kurių prenumerata yra pasibaigus malonėsite atnaujinti, nes kitaip priversti busime su-laikyti laikraštį. Šį numerį siunčiame kaip paskutinį. „Vienybė Lietuvnikų“, Administracija

Feljetonėlis.

„Kaip išbadėjau, to negali numanitė, Tuszteme pilve grobs pradėd groba ritė“

Iš L. Ivinskio kalen 1851 m.

Žiovulus ima. Paisus nuobodumas. Jau ir laikraščio skiltyse tuštumas; Tai nepaprastas «pirmeivių» gubrumas, — Nėr kaip prikibti, nėr kaip prikibti!

Sis tas Encyklopedijos leidimas, Gabrio dėl jos Jurgelionis pešimas, Paryžiaus biūrai piningurinkimas, — Bet vis tai niekai, bet vis tai niekai!

Gabrys Jurgelio Jonis — tai tik vardai; Kad jie be pavardžių, — ir kiltavaidai: Pirms kas suteikė tą mirtį Lietuvai, — Laiks jau atšipti, laiks jau atšipti!

Buvo Žalgirio kovos sukaktuvės — Tai kaip ir mūsų peštynių varduvis; Ak... ok... kad tas laikas nebutų žuvęs Buvo ten gerai, buvo ten gerai!

Vis tai prasliuko be žymės praėjo. Š... š... nepaprasta tyla užėjo. Protą ir mintį ateitis žavėjo, — Bus kankolynės, bus kankolynės!

Barškalamis, varpamė, tarškalamis prieš širdies Rišom linų uodegas dėl ateities, — Ir jautėm — rieboką šiupinį žadės, — Bus kaip prikibti, bus kaip prikibti!

Černiauskas Vilniuje iššoko augstyn; Užstojo kelią mums eiti paakyn; Šit proga «pirmeivius» nulerkti žemyn, —

Čia bus žirnynės, čia bus žirnynės.

Atšimpo besipešant, mūsų iltijs; Tuščių žodžių prirašėm kelias «Viltis»; Ir «privirė putros» laikraščio skiltis, — Reiks mums susirėbti, reiks mums susirėbti!

Ig. K. — čius.

(«Liet. žinios».)

SPIKUČIAI.

Aštrus mokytojas.

Mokytojas: Na, Klimuti, kodėl tu neišmokai lekeijos?

Mokinys: Ponas, vakar pas mumis buvo gaisras ir... sudegė knigos.

Mokytojas: Kad daugiau man gaisrų nebutų! Sėskis!

Netikus ženatvė.

— Tai sakai kad Jurgis Lebatitis nelaimingai apsiavedė?

— Visai nelaimingai!

— Kodėl?

— Na gi paėmė tik \$1000 kraičio, o skolų turi suvirš \$2000!...

3 valandų darbe diena

— Kas tai yra? Tas laikrodinis, ką vakar nuo jūsų pirkau, išėina lygiai 8 valandas ir sustoja!

— Ko tamsta nori: juk po aštuonių darbo valandų reikia ir pailsėt!...

Būtinai reikia.

Kuningas: Na, Jonuk, kas pirmausiai reikia daryt, kad ineitum į dangų?

Jonukas: Visu-pirmu, kuningėli, reikia numirt...

Restauracijoje.

— Ei, vaikine! Jūs man netiek išdavėt režto.

— Tai, pons, reikėjo tada sakyti, kai atnešiau režtą; dabar jau pervėlu, ir aš jokiū būdu jokiū rokundų su tamsta negaliu

turėt!
— A! na, tai nieko. Aš mat norėjau pasakyti, kad jūs man perdavėt tris dolerius. Sudiev...
— ? ! ?

Priežastis.

Juozelis perspėja tėvą:
— Papa! nenušk taip smarkiai! O vis dar klausai, kodėl man taip greitai suplyšta kelnės. Ar ne tu kaltas!

Monologas.

Ir reikėjo tokia prakeikta pavardė išmislgt: Jonas Asilaitis. Kokia gi daili ir mokyta mergaitė panorės būti mano pačia — poni Asilaitienė?! Ir vis dėlto, kad aš gimiau kokioje ten Lietuvoj! Na, jeigu aš būčiau gimęs Rusijoje, būčiau Asilovas. Jeigu va ir Mažarusijoje, mano pavardė būtų Asilenkó; jeigu Lenkijoje, būčiau Asilovič, Asilinski. Estlandijoje būčiau Asilantis; jeigu Gruzijoje — Asiladze arba Asilatvili; Armenijoje — Asilanc arba Ter Asilaoželis. Kaslink kitų tautysėių ir gi neblogai išėitų. Francijoje mane vadintų Žar Asilon arba Asilol; Vokietijoje — Johann Asiler, Asilein, Asileman; Anglijoje — Asileville, Asilaksten, Asilaknor; Italijoje — Asilini; Ispanijoje — Don Asiloza, Asillio; Graikijoje — Asilapulo, Asilanas; Vengrijoje — Asileni; Rumunijoje — Asilakuza; Švedijoje — Van-Asilen; Serbijoje — Asilič. Bet dabar Lietuvoje — nei šis nei tas iš mano pavardės išėina!

ŠIS—TAS.

Pasibaistinos skaitlinės iš Amerikos gelžkelių. Washing-ton'e vasario 14 d. Vaizbos ir prekybos komisija, apskelbė, kad bėgiję trijų mėnesių pereitų metų (1910), būtent: liepos, rugpjūčio ir rugsėjo buvo ant gelžkelių Amerikoje užmuštų ir sužeistų žmonių: užmušta 2,948 ypatos, sužeistų per tą patį laiką 19,380 ypatų. Reikia pridurti, kad tie nelaimingieji atsitikimai, tai blogas užžiurėjimas gelžkelių sistemoms ir godumas gelžkelių trusto karaliukų sugauti daugiau dolerių.

J. M. Danielius.

Kiekviename dideliame Amerikos mieste ir ant kiekvienos gatvės rasim senovės rašomą įrankį, ir šios gadynės Pirmas išradimas įrankio rašymui buvo plaukštukas plaukų, priištias prie plono pagaliuko. Tūli dar ir šiandien vartoja tokį įrankį, paveizdan chinai, dar ir šiandien rašo su senovės išrastu įrankiu; chinų skalbyklose matysi, kaip jis rašo korčiukes ir veda visas rokundas rašydamas su plaukų šepetuku. Na, o šale chiniečio baltveidis turi savo sankrovą, kur pardavinėja jau šios gadynės įrankį — plieninę arba aukšinę plunksną. Tarp senobinio įrankio rašymui ir šios gadynės yra dar vidurinis, kitas įrankis, būtent žąsies plunksna. Pirmutiniai žąsies plunksnas pradėjo vartoti rašymui rytų šalies gyventojai. Tos plunksnos buvo nusmailintos ir daug pagerino rašymo būdą. Tada greit nuo rytiečių pradėjo platinties jos ir po visą Europą ir i Suvienytas Valstijas. Anglija viena pirkdavo apie 25,000,000 žąsies plunksnų tik rašymui. Daugiausiai buvo vartojama ir geriausias tuom kartu buvo plunksnos taip vadinamų Iceland žąsų. Pradžioje 19-to šimtmečio Anglijoje pradėjo

daryti plieno plunksnas drauge su koteliu, bet tuoj pradėjo daryti ir atskiras plunksnas. Tuom kartu viena plunksna prekiaavo nuo 25 c. iki 50 c. Šiandien išdirba po kelis tonus plunksnų.

J. A. Stankus.

Edisono filosofija. Anandien vienas amerikoniškas žurnalistas užėjo dėl pašnekos pas garsų išradėją ir elektrikos slapybių valdoną, Tamą Edisoną. Ta pašneka veikia pasirodė laikraščiuose ir iššaukė savo rūšies skandalą. Dalykas mat tame, kad ilgiolelei buvo manyta, jog Edisonas nors trupčiuką yra religiškas žmogus. Pasirodė gi: visai atvirkščiai. Anot paties Edisono žodžių, jis nepripažįstas žmoguje jokio dvasiškumo, taigi esąs šaliausiu materialistu ligi kaulų gilumos. Jeigu žmogus syki pasimirė, tai iš jo gyvasties ir buities viskas ir ant visados išnyksta ir užsibaigia. Tas savo pažūras Edisonas bandęs ir moksliskai paremti. Paveizdan, esą, žmogaus smegenys yra kaip tam tikra mašina. «Žmogaus smegenys, — sako Edisonas, — yra tiek jau nemirtinos, kiek yra nemirtinas bile vienas iš mano fonografų voliuokas. Juk niekas ikišiolei nepakėlė klausimo, apie buvimą dūšios šiuose fonografo cilindriuose! Kaip gi mes galime skaityti mūsų smegenyse esant nemarumą, ar «dvasią», jeigu ligišiolei niekas jų nematė nei patyrė. Kas tai yra smegenys? — nežinia! Juk tokiu būdu galima ir elektrybę priskaityti prie nemarumo, ir kad ji turi dūšią, nes ir elektrikybės esybė ligišiolei dar neištardyta tebėra».

Tokia nepaprasta, didelio mokslo vyro mintis sujūdino visą Amerikos laikraštiją: vieni pritarė, kiti peikia. Ypač neužganėdinta dvasiškija. Bet ką padarysi! Juk neįmanoma dėl šito boykotuoti Edisono genialiskus išradimus elektrikybeje, k. a. gramofonuose, fotografuose, telegrafuose, etc!...

A. B.

LIAUDIES MOKYKLOS
Atskaita už 1910 metus.

Praėjusių metų pabaigoje «L. M.» parengė Tautiškojo Namų salėje 6 lekcijas davusias pelno, po užmokėjimo už salę, \$20.30. Už programų ir plakatų spaudinimą užmokėta \$17.25. Prie likusiųjų \$3.05 p. J. M. Martus paskolino \$20.00 radioptikono (taip vadinasi mašina paveikslų rodymui) nupirkimui. Už radioptikoną ir prietaisus užmokėta \$21.02. Susirašinėjimams išleista 30c.

[1911 m. «Liaudies Mokykla» įžengė su turtu \$21.02, turėdama skolas \$18.37

Šiais metais «L. M.» pelnas žymiai pasidavęs, nes p. Petras Draugelis duoda paskaitoms salę dovanai.

P. Bukšraitis

«L. M.» sekr.

Užskai in Redakcija.

Gerbiamasis Redaktorium:

Malonėkite Tamstos ar kas iš skaitytojų paaiškinti keletą klausimų, kurie, aš manau, bus ant naudos man ir visuomenei. Štai jie:

1) Koks skirtumas tarpe U. S. Army ir Marinee corps? Kur

naudingiau būtų eiti kariuomenėn, ar U. S. Army ar į Marinee corps? Katoje pusėje užlaimas ir visas apsiėjimas mandagesnis? Taip-pat katoje pusėje galima į didesnę mokestį įsigriebti ir kiek? Ir ar ištiesų yra naudingų daiktų jaunam vyrui tarnauti kariuomenėj? Ar galima tenais prasilavinti kaip fiziškai taip ir protiškai? Ar galima išmokyti kokį gerą amatą, profesiją ir tt. Ar tarnavimas Marinee corpse atsibūna Suvienytose Valstijose, ar gal reikia keliauti tolyn, kaip tai ant Filipinų salų, Aliaskos ir tt. Žodžiu sakant, malonėkit redakeija ar kas iš skaitytojų aprašyti apie tai viską, kas tik būtų naudinga žinoti kiekvienam norinčiam įstoti kariuomenėn, kad po laikui daugiam nereiktų griandinties, dėlei nežinios. Šiandien daugybė lietuvių tenais traukia todėl gal nebū pro šalį ir laikraštje pakalbėti apie tai.

2) Ar Civil Service Examination perėjus gauti darbą yra taip lengva, kaip apgarsinimuose skamba tik reikią nusiūsti 10 ar daugiau dolerių už lekcijas, o paskui išlaikyti egzameną ir darbą turi ant viso amžio, kaip iš Institutų skamba? Aš nesuprantu, ar jie ieško tik dolerių ar gal toki mielaširdingai.

Malonėkite paaiškinti per Jūsų gerbiama laikraštį, už ką būsiu labai dėkingas

Su pagarba

J. Kliučinskas,
Seranton, Pa.

1) Apie skirtumą tarpe armijos ir jureivijos mes nesame šiuom žygiu painformuoti, todėl paliekam tą atsakyti kam-nors iš mūsų skaitytojų; ypač, kad šitas klausimas susideda iš labai daugelio smulkmenų, kurių daugumą tegali žinoti armijoje ir jureivijoje tarnaujantys. Patarimo: ar naudinga įstoti kariuomenėn, nėra ką duoda. Čia viskas priguli į žmogaus palinkimą. Pakol kariuomenė visose šalyse tebestovi, kaip apsigynimas tautų nuo užpuolimo kitų, nėra ko kito daryti kaip su tuom faktu susitaikinti. Žinoma, kareivio profesija šiandien nebe labai gerbiama, ir pavojinga. Bet geras žmogus ir kareivijoje bus geras. Paveizdan, geras kareivis gali būti daug naudingesnis sau ir žmonijai negu netikęs kmingas.

2) Tamsta klaidingai sustatote Civil Service egzamenus, kuriuos reikia išlaikyti prieš valdžios kvotėjus su priruošiančiais institutais. Jeigu esate ant tiek jau prasimokinę, kiek tie egzamenai reikalauja, tai nebe reikalaujate jokių institutų pagalbos. Jeigu gi neesate prasimokinę, tai turite kreipties prie ko, kas jus prigatavytų: ar pas privatiškus žmones ar į institutus. Tie institutai daugelį priruošia. Kodėl nepriuoštų ir Tamstos? Žinoma, yra visokių ir institutų. Yra ir menkos vertės gaudagrašių. Bet kaip atskirti gerus nuo blogų, dar neišrasta gero būdo. Reikia pasiteirauti pas tuos ką tokių institutų buvo priruošti ir išlaikė gerai egzamenus. Kiekvienas apsišvietęs amerikonas, o ypač mokyklų mokytojai, mielai jums suteiks tas žinias.

Ar lengva gauti valdžios darbą — čia klausimas priė. li nuo žmogaus ir laiko. Gabesnis žmogus ir iš anksto rūpindamos gali ar anksčiau ar vėliau gauti valdžios darbą. Svarbiausia — reikia būti Amerikos piliečiu.

Gerb. Redakcija!

Pavelykit man jūsų laikraščio

skilčių porai žodžių

Nesenai aš turėjau labai sunkius atsitikimus su saviškiais at-eiviais iš Lietuvos. Vienas iš jų, Adolfas Jermalavičius, buvo sulauktytas ant Ellis Island. Norėjau vyruką išimti, bet jokiū būdu išrodė negalima. Joki advokatai nenorėjo imti bylos nei už \$500. Pagaliaus dasiklausiau prie žinomo Brooklyne lietuvio, p. Andriaus Kundroto. Papasakojau jam visą atsitikimą, nuėjom į kaslegarnę ir ucužlgo mano keleivis buvo nuimtas nuo bolto. Po penketo dienų ir visai išleido jį Amerikon liuosą.

Antrą atsitikimą turėjau su savo giminaitė Marijona Sidelute. Ji buvo sulaukyta ir aš variau bylą su pagalba lenkų ir žydų advokatų, kurie kaštavo man į \$200, bet ji tapo sugražinta į Lietuvą

Todėl aš ir visiems lietuviams patarčiau — nesikreipti prie visokių pakampinių-šunavokačių ir neaikvoti savo suakiai uždirbtų pinigų; bet atsitikus sulaukymui kokio keleivio ant Ellis Island, geriausiai kreiptųsi pas lietuvi, kuris tuomi interesuojasi ne dėl pelno, bet kad pagelbėti lietuviams. Žinoma nevisus keleivius galima išgelbėti. Bet yra tokių, kuriuos sugražina į Lietuvą dėl menkniekių Tokiuose atvejuose gero ir žinančio žmogaus pasidarbavimas nenueis už niek.

Būdamas dėkingu p-nui Kundrotui, paduodu ir laikraštje jo adresu: **A Kundrota, 105 Berry str., Brooklyn, N. Y.**

Su pagarba

Adomas Šidlauskas,
623 E 16th Str. New York City.

New Yorko žinios

— Lietuvių Ukėšų Politikos Klubas surengia iš eilės antrą prelekciją, nedėlioje, 19 d. kovo, nuo 3:30 m. po pietų. Skaitys «Liaudies Mokyklos» narys, p. A. Lalis, tēmoje: «Senovės ir naujosios gadynės stebūklai» iš «Kultūros istorijos».

Kviečiama susirinkti kuoskaitlingiausiai, nes bus dar iliustruotos deklamacijos, ir krutomieji paveikslai. Rodys p. A. T. Račiūnas.

J. M. Danielius.

Vietines žinios.

— Operetė «Kaminakrėtis ir malūninkas» nebus statoma 22 d. balandžio, kaip buvo pasakyta pereinam num. «V. L.» 3-ą dieną mat bus daugelis Brooklyne visokių balių ir vakarėlių, ypač Jaunimo Gymnastikos Klubu, ir Gedimino draugystei, nuo kurių nepatogu būtų atitraukti publika. Todėl operetė lošimas tapo nukeltas ant 29 d. balandžio.

— Pereitame panedėlyj, 6 d. vasario, p. Draugelio salėje per Liaudies Mokyklos vakarą skaitė Dras Aldona Šliuputė-Jankauskienė referatą: «Iš higienos» — iš kur kyla ligos abelnai, ir ypatinai kaip greitai žmonės pasigauna džiūva, šita bausia žmonių plėgą, kuriąja dabar civilizuo-tame pasauly ant septynių žmonių vis vienas serga. Referentė dailiai paaiškino apie ligų mikrobus (mažiukus gyvūnelius ką peri ligą), kaip žmonės per neat-sargumą juos pagauna, ir kaip

švarūs ir atsargūs žmonės per visą gyvenimą nuo jų išsisergi. Galiaus nurodė, kaip reikia namuose švarumas pridaboti ir pasirinkti tinkami gyvenimui namai.— Referatas gana neblogoi sutaisytas ir gana aiškiai buvo perskaitytas. Publikos buvo pilnutėlė salė ir referatu labai užsiganėdino.

Antroje vakarėlio dalyj buvo keletas deklamacijų. 1) p. A. Gabrys padeklamavo «Lietuvaitei nemokančiai lietuviškai». 2) p. V. B. «Praėjusios audros Lietuvos tėvynėj». 3) p. K. Kriaučiūnas — «Biesuko vargai». 4) Ir dar koks nepažįstamas vaikas deklamavo. Deklamacijos buvo vienos geresnės, kitos — menkesnės. Bet abelnai jos vakarėli pagražino. Vertėtų, kad kiekvienam Liaudies Mokyklos vakarėliui mūsų vyrukai ir merginos prisirengtų vis naujų dainų ir deklamacijų ar šiaip jau kokių papasakojimų ir monologų

Trečia vakarėlio dalis — tai buvo kaip paprastai p. A. T. Račiūno krutomieji paveikslėliai, kurie užsibaigiant kiekvienam Liaudies Mokyklos vakarui perstato tai pamokinančius tai prajuokinančius vaizdus ir atsitikimus.

— **Skubina laivus.** Ant laivynkiemo (Navy Yard) dokų prie Central Brooklyno prasiđėjo didelis bruzdėjimas. Paskilbus, jog Amerika užims Mexiką, taisoma seni laivai ir skubinama dirbti naujas šarvuočius «New York» Turbut tas visas subruzdimas ne dėl vienos Mexikos...

— **Atsidaro ferry.** Kovo 16 d. Willamsburge atsidaro Broadway ferry (važinėjimas boteliu) tarpe Brooklyno ir New Yorko, prastovėjusi čielus dvejus metus. Rytinio distrikto brooklyniečiai pasitinka tą dieną, kaipo didžiausią šventę: su baliais, parodomis ir muzika. Mat pasitiki, kad ferry pakels augščiau šio priemiesčio pramonę. Nežinia tik, kaip seksis ferry užlaikyti. Privatiškos kompanijos neišlaikė. Matysis, kaip tą sugrėdės padaryti miestas, kuris dabar ferry paėmė į municipaliską priežiūrą. Šiaip ar taip, o visgi williamsburgiečiams ferry pridės naują gyvumą.

— **Keistas klubas.** Po Brooklyną pasklido spausdinti apgarsinimai apie naujai susitvėrusį klubą. Jis vadinaisi «Early Hour Club» (Ankstųjų klubas) ir kviečia visur tverti juo šakas. Ant apgarsinimo nurodoma ir įstatymai, kurių svarbiausis yra, kad kiekvienas sąnarys turi iki 12-tos valandos naktį jau būti lovoje. Tas vadinasi anksti eji-mas gult! Tokį tai paprotį nori naujas klubas išplatinti po visą Brooklyną, kuriame daugumas piliečių atsiranda lovoje apie kokią 3-4 val. rytmetį. Diev padėk geriems žmonių norams!

— **Tėv. Myl. Dr-ės referatas.** 3-čioji kuopa kovo 19 d. t. y. at-einančiame nedėldienį laikys savo susirinkimą, nuo 2 val. po pietų p. Draugelio salėje, 73 Grand Str. Susirinkimas yra gana svarbus, nes po viskam bus perskaitytas D-ro Garmaus referatas apie gyvenimą garsaus bakteriologo — Robertą Kochą. Todėl vertėtų visiems, kaip jau T. M. D. nariams, taip ir pašaliniams, šito susirinkimo neapleisti.

— **Lietuvių Moterų Progresi-viškojo Susivienijimo 1-ma kuopa** surengė eilę paskaitų. Skaitoma bus šiais nedėlvakariais: kovo 19

p. J. Perkūnas «Moteriškė religija ir mokslas»; balandžio 2 d. p. A. Purvis «Prietaisų intermė ant moterų»; balandžio 16 d. p. J. Perkūnas «Ženybą — jos intermė draugijoje»; balandžio 30 d. p. J. Šukis «Moterų dalyvumas turty išdarbystėje»; gegužio 14 d. p. A. Purvis «Materiališkoji žmoni-jos istorija».

Paskaitos atsibus Tautiško Namų salėje, 101-103 Grand str.

— **Pereitą nedėldienį Tautiško Namų salėje atsibuvo didelis viešas susirinkimas ir prakalbos, surengtos per vietinius du skyrū lietuvių siuvėjų unijos.** Kalbėtojai: p. J. Lutkauskas ir J. Šaltis kalbėjo iš unijų istorijos, ką reiškia streikai, etc. Publikos buvo pilna salė

— **Pereitą ketvergo vakarą p. K. Strumskio operečių choras** buvo gana skaitlingas. Padaryta visa repeticija su dainomis ir šokiais. p. V. Jankauskas, operų rengimo vedėjas, jau taiso būsiančiam iškilmingam teatrui apskelbimus.

— **Ant 19 d. kovo, nedėlios vakare, East New Yorko choras «Daina»** rengia savo metinių įsikūrimo sukaktuvių šventę, su dainomis, pasilinksminimais etc. Vakarelis atsibus ant kampo Pitkin ave ir Chestnut st., East New Yorke.

— **Kovo antrą dieną čia buvo šiokis atsitikimas:** M. M. per pietus dirbtuvėje parodė paveikslą pašiepiantį «Tėvą Kazimierą». Vienam iš ten buvusių, A. V., tas labai nepatiko; todėl jis ir pasiryžo pabausti «bedievi».

Vakare išėjęs iš dirbtuvės, priėjo prie M. M. ir išsiėmęs iš kišenės popierinį kryželį, kurį pats buvo išsikirpęs, paliepė klaupyties; šiam nepaklausius pradėjo mušti; bet mušamas šis ir nemie-gojo, na, ir abu pusėtinai apsikruvinu, (mat abu turėjo rankose pietų katilukus), iki kas ten juos perskyrė.

Tai kokių fanatiku dar esama. Nesimušas.

— **Tėv. Myl. Dr-ės pirmininkas, p. J. V. Lutkauskas apturėjo čielą pluoštą paskaitų, ant tēmos: «Iš biologijos ir bakteriologijos».** Sutaisytos D-ro A. Garmaus. Prisiuntė iš Paryžiaus p. J. Gabrys. Šitos paskaitos bus dabar perskaitytos T. M. D. kuopose ir paskui atspausdintos. Vietinė 3-čioji T. M. D. kuopa rengiasi tuo-jaus kaip-kurias perskaityti. Dabar ir Brooklyne geresnių paskaitų pasidavęs.

Į «V. L.» SKAITYTOJUS!

Daugelis laiškais ir ypatiskai nuolatos pas mus teiraujasi: kada bus išsiuntinėta skaitytojams didžioji dovana, kurie buvo ją prie laikraščio užsirašę, būtent **Geografiškasis Atlasas?** Šiuomi pranešame visiems, kad šitas atlasas dar tebėra spaudoje. Kaip greit tik bus atspausdintas ir apdarytas, tuojuas nevilkindami nei vienos dienos išsiuntinėsim visiems tiems, kurie užsirašė «V. L.» su dovanomis. «Pažvelgus Atgal» ir kalendorius jau išsiuntinėjome.

Taip gi duodame žinoti, kad «Vien. Liet.» jubilėjinio numerio yra likęs nedidelis skaitlius egzempliorių; tas didelis ir dar vie-natinis savo rūšies veikalas mūsų literatūroje, su keliomis dešimtimis straipsnių ir fotografijų įžymesnių lietuvių veikėjų ir rašytojų, tekaštuoja 10 centų su prisiuntimu. Kurie nori jį įsigyti atnėičiai ar padovanoti draugams, tepasisukubina prisijusti 10c. krasos ženkleliais, pakol dar neišbaigta pardavinėt.

«V. L.» išleistuvė.

Liaudies Mokyklos paskaitos.

Antros pusės šito sezono laiku Liaudies Mokykla turės sekančias paskaitas (pirmesnės jau čia praleista):

Kovo mėnesiu:

21 d. p. V. Jankausko referatas ant tēmos: **Viešpatijų Surėdymas (Civics).**

Paskaitos atsibus p. P. Draugelio salėje, 73 Grand str., vakarais, reguliariškai kas utarninkas, išėmus kiekvieną antrą utarninką mėnesy, kuri paskaita bus atkelta panedėlin.

Po kiekvienos paskaitos bus rodomi tai radioskopu paveikslėliai, tai dailūs krutomieji paveikslai; šita vakaro dalį ves žinomas kinematografas, **Liaudies Mokyklos narys, p. A. T. Račiūnas.** Paveikslai bus taikomi prie referatų tēmos, podraug bus įmaišoma šiaip įvairių bėgančių paveikslų: histo-

Norintieji užsiskirti į kitas vietas referentur iš Liaudies Mokyklos, ar šiaip reikalui paveikslų ties valdybon šiuo adresu:

P. Bukšnaitis,
141 Washington Str.,
New York City.

Krasos dėutė.

C. Pauliui, Kanadoj: — 1) Mažai mės turime rokundu išmoky-mui vadovėlių. Galima bent šiuos geresnius nurodyti: Pr. Mašioti «Aritmetikos Uždavinynas» I ir II dalis, po 20 c., P. Bendoriaus ir P. Daugirdos «Aritmetikos ir pavyzdžių rinkinys» I ir II dalis, po 20 c. (viena dalis buvo išdalinta T. M. D. nariams). Yra dar šiek-tiek vertesnės: p. Mikolaini ir Skačkauskio. 2) Spiritizmas ir monai mokslo šviesoje yra šiek-tiek išaiškinta p. Laukio sutaisytoje knigelėje «Paslaptis magijos bei spiritizmo šviesoje mokslas» 50 c. Taip gi knigoje «Hypnotizmas išaiškintas». Visos tos kningos galima gauti «V. L.» kningyne.

3) «Lietuvos Žemlapį» neužilgo turėsimė. 4) Adresus prašytų laikraščiu pasiuntėm.

Kaškaičiui, Texas:— Gavome. Ačiu

A. Rainiui, Argentina:— Žinutę gavome. Indedam. Mokesčių nereikia. Parašinėkit iš Argentinos daugiau. Ypač paduokit: kiek Buenos Airėje randasi lietuvių, kuom jie daugiau-siai užsiima, kaip uđdirba, kokias turi draugystes ar sueina su svetimtaučiais, ar daug turi nusipirkę savo namus, kokius skaito laikraščius.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo sesers Magdės Gerulitės, po vyrų Jakiavičienė, paėina iš Suvalkų gub., gmino Kaupiskio, parapijos Vištyčio. Keturi metai atgal gyveno Brooklyne. Turiu prie jos svarbų reikalą. Jei kas žino prašau pranešti sekančiu adresu:

V. Gerulis,
89 North 4th st., Brooklyn, N. Y. (11)

Pajieškau Kazimiero ir Jurgio Twarionų, abudu iš Kauno gub., Ukmergės pavieto, Zemaikiečių parapijos, Rundžių kaimo. Pribuvo į Ameriką pereitą metą ir apsigyveno Cambridge, Mass. Meldžiu atsišaukti ant žemiau paduoto adreso arba kas juos žino pranešti:

Miss Zofija Markunas,
218 Knot St., Rumford, Me.

ANT PARDAVIMO kendžių štoras, geroje vietoje, Brooklyne. Randa pigi. Dasižinokite pas Bressmana,
247 E. 3-rd St., New York. (61)

Severos vaistai daro žmones sveikais ir užlaiko prie sveikatos.

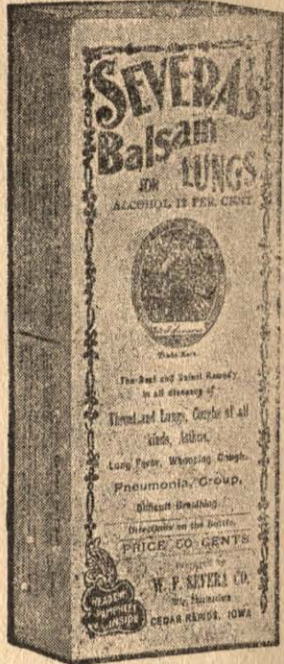
Dabar Tikrai Kosulys Paskui Liga Plaucziu.

Niekados neužleisk kosulio! Kad ir mažas iš pradžios, bet gali išsivystyti į sunkią ligą plaučių. Negali to permatyti.

Kada pagauni šaltį, kada tavo balsas persimaino, arba užkimsi, arba kvėpavimą turi sunkų ir kosti, imk

Severos Balsama Plaucziam

Geriausias vaistas nuo skaudėjimo plaučių, gerklės ir bronchitės.
Kaina 25 ir 50c.

Parduodamas aptiekose visur. Bet turi pasakyti kad nori SEVEROS ir nepriimk nieko kitokio. Nekurie vaizbunai stengiasi parduoti kitus vietoje Severos. Buk atsargus.

DABAR yra laikas pamąstyti apie gerus, vertus užsitikinti moir atsakančius vaistus pava sarinius. Jeigu nežinai kokius pasiskirti, tai pirk

Severos Valytojas Kraujo

o tikrai nekylsi. Prašalina visokius išbėrimus odos. Išvalo ir padaugina kraują. Atgaivina visą organizmą.

Kaina \$1.00.

Kaip gali tikėtis

buti energišku krutum ir pajiegam, jeigu vidurial tavo sutinga

Severos Balsamas Gyvasties

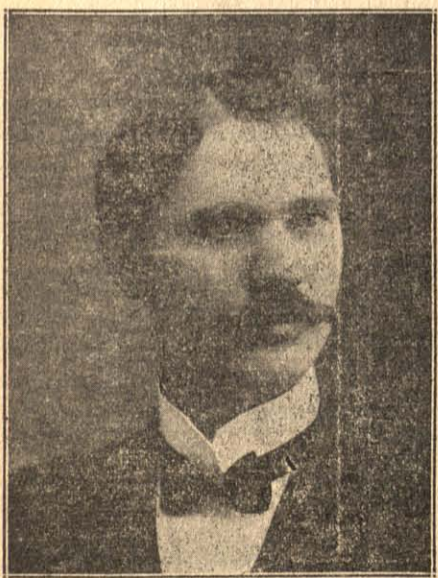
imamas atsakančiai pagal nurodymus padaro stebėtinai permainingas tavo organizme, duodamas gatę ir pastovią sveikatą.

Kaina 75c.

DAKTARO PATARIMAI DOVANAI.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

PIRMAS LIETUVISZKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo drangą arba drangę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos klasios darbas.

G. BENSON

328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

AUKOS KANKINIAMS.

Brookton, Mass. vestuvėse P. Petkuno: J. Petkunas, O. Petkuniėnė, J. Orintas, J. Švilpa — po 50. J. Račiūnas, J. Vaičiūnas, A. Smaizis, J. Doveikis, J. Sabos, O. Lauckaitis, J. Yečius, G. Yečiuvienė, J. Breivis, M. Tamonis, J. Pleškevičius, P. Pleškevičius, J. Nevirauckas, M. Maciulaitis, A. A. Koslelora, A. Volanlukavičius, K. Vaičiūnas, I. Petrauskas, M. Petrauskienė, J. Puidokas — po 25c. P. Nevirauckas, P. Kulikauckas — po 10c. Viso labo \$7.15

Nuo 15 d. kovo bus galima gauti kambaris (board) dėl dviejų ypatų pas J. Ambrozaitį 94 So 1st St., Brooklyn, N. Y.

SUSIRINKIMAI

Tėvynės Mylėtojų Drangijos, 3-čios kuopos susirinkimas atsidus kovo 19 d. 1911 m., t. y. ateinantį nedėdientį, 2-ą val. po pietų, p. Draugelio salėje. Šitas susirinkimas yra šaukiamas extra, nes yra labai svarbių reikalų aptarimui. Todėl visi T. M. D. 3-čios kuopos nariai būtinai prisibūkite. Taipgi ir norintieji prisirašyti į T. M. D. Po susirinkimo bus skaitytas referatas (Dr Roberto Koch gyvenimas), parašytas Dr. Garmaus. Referatą prisieimė iš Europos T. M. D. pirmininkui J. Gabrys. Skaitys J. V. Lutkauskas.

Sekr. P. Lauraitis 120 Grand st., Brooklyn.

Telephonas: Greenpoint 8.

Daktaras
A. Szlupite-Jankaukiene.
Gydo visokias ligas motery, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet., nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

REIKALAUJAME
Merginos prie siuvimo moteriškų drapanų. Tegu atsišaukia šiuo adresu: 173 Division ave., Brooklyn. (12)

VIENYBĖS LIETUVŪNŪKŪ AGENTAI
Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str., J. Zebrauckas, 112 Green str.
BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilenas, 102 Grand str.
A. J. Jankaukas, 65 Hudson ave.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave. J. Ilgudas, 1613 So. Halsted st., K. Sitavičius, K. s. 349 Kensington ave., CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boezkus, 211 -th str.

GRAND RAPIDS, MICH.
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 810 John str.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku“

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.
Inkurtas 1886 m.

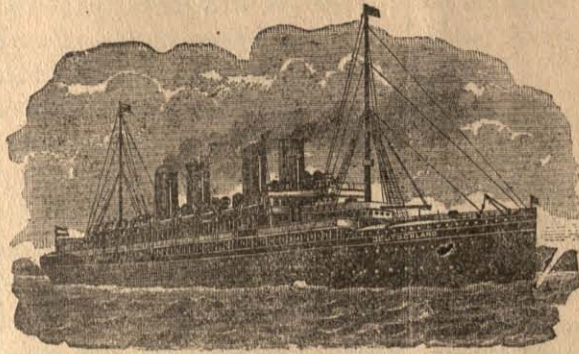
„Vienybė Lietuvninkų“ seniausias iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikaliskai, pirmieviskai ir bepartieviskai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turis geriausį pasisekimą. „Vien. Lietuvninkų“ obalsis—teisybė į akis. „Vien. Liet.“ paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų“ skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniskumo mokslainės.

„Vienybė Lietuvninkų“ skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieri, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmel viškame laikraštijyje jieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv.“ siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų“ išeina kas Seređa jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei m. \$1.00. Užsienioose metams \$3.00, pusei m. \$1.50. Užsirašant „Vienybė Lietuvninkų“ reikia ir pinigų sykiu prisiųsti. Pinigų geriausia siųsti per „Money Order“ arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduoda Laivakortes

SIUNČIA PINIGUS

in visas svioto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

- KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.
- LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99 1/2 Oak str.
- LOWELL, MASS.
P. A. Jatulevičius, 474 Merrimack st.,
- LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškis, Box 124.
- NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.
- NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksnins, 52 Grave str.
- NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.
J. Zemantauckas, 307 W. 30-th str.
- PIITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas, % Union Saving Bank
- PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.
- PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.
- RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.
- ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
T. Petronis, 49 Cole st.,
- So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,
- SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
K. Vilkevičius, 115 W. Market str.
J. Digrys, 1213 Philo str.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J. J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

TURNERS FALLS, MASS.
K. P. Šimkonis, Box 671.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank str.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
M. Paltašavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Boston, Mass.
Julius Bukantis,
172 Endicatt St.

TURKEY RED CIGARETTES

10 for 10¢

esti tokiais kaip apie jnos kalbama ir geresniais! tai misinys -

JAUNOS MOTINOS

Kiekviena jauna moteris susilankus kūdykio reikalauja būt sveika ir stipri, kad galėtų pildyti savo naujas pareigas. Ji turi dąbot, kad jos kraujas būtų tyras jos nervai stipri, jos viduriniai kuogeriausi. Ji niekad neturi daleisti kad apsunkinantis dalykai pasilikty kune ir nuodyty kraują. Mēs norime jai nurodyt Trinerio American Elixirą iš kartaus vyno, kurs greit išvays apbūdu nuvalys kraują. Jis yra padarytas iš gero raudono vyno ir karčių žolių ir gali būt rekomenduotas visuose atsitikimuose dalinio ar visiško apetito nustojimo, esant nesuvirinimui, galvos skaudėjimui ar rėmuniui, nervškumui, širdies pykimui ir vėmimui, silpnumui, jaknų sugedimui ir sumenkimui. Vaistas neturi savyje mažiausios dalelės vodyjančių dalykų. Vaistų sankrovose, 1333—1339 So. Ashland ave Chicago, Ill.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Prie išsukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kankiu niekas taip greit nepamašina, kaip sutepimas su Pain Expelleru.

F. Ad. Richter & Co.
215 PEARL ST.
NEW YORK

Tėmykt ant Ankerio zenklo apsaugojimo.

Tel. 2884 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arietka, elius, visokis vynas, kvėpanti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Palaie Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milisausko

Visada žaltas alus, skani arietka, elius, porteris, visoki vynai ir kvėpanti cigarai.

Lietuviai viešniai ir atvažiuojantys iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypa

New Phone 4023-2. Lock Box 48.

CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigų į visas vietas daliais, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieš tam laikau HOTELI.

Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Julian Czupka

Daktaras Tiesu, Advokatas ir Notary Public.

Ofisas: 8 N. Main Street, Wilkes-Barre, Pa. kasdien. 138 So. Washington Ave. Soranton, Pa.

Panėdėliams ir Ketv. nuo 6-7 vak. Užsilmu provomis Wilkes-Barre ir Soranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosioj ir Lietuvoj.

Tel. 3123 Orchard

Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
203 E. Broadway, New York, N. Y.

Ofiso Valandos: Sereodomis 9r.-3 v., Nedėliomis 9 iš rite iki 3 po piet; Penytėdomis uždariatas.

Cia kab ame maskoliškai ir rokiškai.

PITTSTON, PA.

Cia visi perka šifkortes, siunčia pinigų ir padaro daviernastis. Aukšnius dziegorelius ir žiedus, siuvamas mašinas drukarnėles, bankas, visokius sidabrinus ir aukšinius daiktus.

G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

Atidžiai visu Lietuviu LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ

Skanus alus, gardi arietka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veselioms ir kinau visokiems susirinkimams. Salė 212 Berry Str.

Reikale kreipkitės prie mūs, o busite užganėdinti konogeriausiai.

JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Lotai ant pardavimo

Apiekinėje Pasaie N. J. užmokėti iš kalno ar ant mėnesinių mokesčių. Su už klausimais meldžiame kreiptis laišku arba ypatiška.

Z. E. OWCZARKOWSKI
50 Church Str. Room #269
NEW YORK and NEW JERSEY
R. E. Improvement Co.

Dr. O'Malley išaiskina priežastį pasekmingo gydymo. Išsiveržimas

VERIKOSELE arba netikrasis išsiveržimas
HYDROCELE arba vandeninis išsiveržimas
PUČKAI ir visokios ODOS LIGOS

Be jokios operacijos, skraudėjimo, ar aploidimo savo kaadleninio darbe.

PRIEŽASČIAI IŠGYDIMO:

1. DEL TO—Kad joje neskaudanti metoda likos naudota suviršum per 25 metų 5 metai atgalios, nenėšioja dirmetus, o teip vadinami išsiveržimo specialistai naudoja ir seka paskui jį.
2. DEL TO—Kad suviršum 12,000 išgydė ligonų; nekurie pribuvo iš tolymų šalių, o kurias jis vienas išgydė.
3. DEL TO—Kad koją savo žodį gali ir profesionališkai užtikrinti, du vaiku kuri duoda ligonui, o 25 metų praktika 3 ir 9 metų senumo, išgydyti nuo išsiveržimo, o dirto nenėšioja jau 2 metai.

G. A. Fritsinger (policijantas) Wilkes-Barre, Pa. išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo 5 metai atgalios, nenėšioja dirmetus.

Thom. B. Williams, angiekasis iš Hyde Park, Pa. išgydytas nuo išsiveržimo, 5 metai kaip dirto nenėšioja.

E. D. Greenwalt, mašinistas prie Propingiškal ir profesionališkai užtikrinti, apot Brūkerio, Breslau, Pa., du vaiku kuri duoda ligonui, o 25 metų praktika 3 ir 9 metų senumo, išgydyti nuo išsiveržimo, o dirto nenėšioja jau 2 metai.

Su tokiais paliudijimais delko turėtam da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tame PERŽIŪRES UŽDYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir geriausia roda kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25 metinės praktikos ir nebūsi pavojuje.

Pasikalbėjimas ypatiška ar per paczta.
Atsiųsk adresą, o prisiųsime knygtę su abrodžiais apie išsiveržimą, užpėdytam koperte.

Dr. Alex. O'Malley
Offices, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
Kur Lietuviai ir Lenkai susikalbama ir susirašoma.

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas Kriminališkas ir Privatiškas Provas visuose Amerikos ir Rusijos suduose. Jei jumi atsitinka kokis nelaimė (aušėdžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduoda visokias Rejantališkas popleras Daviernastis ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsiųskia per laišku ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

Prašau atsilankyti, broliai, pas savo! Tikras Lietuviškas

Dziegormeisteris ir Auksorius.

Nuo 30 metų tame amate esantis. Taisau pats ir gvarantuoj savo darbą teip laikrodžių kaip ir sieninių laikrodžių, krajavų ir amerikoniškų. Teipgi visokių žiedų, spilkų, lenčiugėlių, o labiausiai išdirbu geriausiai šliubinius žiedus, tikro aukso 14 arba 18 k., kokius kas nori ir signatus. Teipgi užlaikau visokių dalykų. Nepamirškite mano adreso.

JOSEPH MITKO
168 Grand st., Brooklyn, N. Y.
kampus Bedford ave.

Gydau tiksliai vyrus. Speciališkas ir užsedintas vyru ligas.

AR ESI APIMTAS KOKIOS SPECIALIŠKOS LIGOS,

kurią nenori gydytis pas šeimynos daktarą? Kraujo užnuodijimą, pučkus, skaudėjimus burnoje, gerklėje ir ant liežuvio. Ar tavo plaukai puola? Ar kvapas atsiduoda? Ar skauda dantis ar smegenis? Ar turi galvos skaudėjimą, ar didesnius arba mažesnius skaudėjimus kitose kūno dalies. Ar gvarantuojai išgydytą šiuose dalykuose. Vandentekį, jaunystės klaidas, uždegimus, susisukimą ar subrinkimą gyslų privatiškų dalių, nustojimą tvirtumo. Ar esi peržengęs tiesias sveikatos ir gamtos? Ar silpni pečiai? Ar nuvargę? Ar esi apimtas nepasekmių, kaip tai neriško nusilpnėjimo ir nustojimo vikrumo? Ar jautiesi silpnas, susikrimtas ir negali atlikti darbų kaip pirmiau? Atėik pas mane, o aš tau pagelbėsiu.

Patarimai ir egzaminavojimai dovanai.

Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedėliomis ir šventomis dienomis, nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po pietų.

Senas Dr. Geary
151 W. 23-rd st., New York, N. Y.

Visi aplikantai dėl gydymo turi pributi ypatiška dėl išsaminavojimo. Ligos negali but pasekmingai gydomos per laiškus. Nerašykite, bet ATSIKANKYKIT.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydziai! Nesiduokite apgandinėti triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sake jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kaomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigų taupinimui arba pasiuntimui Tėvyne, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatikę. Sudėjan Valstijos kason šimta tukstančių dolerių kaip užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas dalyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortė kainų. Atsakinėju greitai, o patarnimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

NAUJA METODA!

Dr. Hartman, turi savo nauja metoda gydymui ir kaip tokia metoda, kuria naudoja Dr. Hartman yra stebuklinga ir tokia, kurią kiti daktarai nevyartoja.

Šita nauja metoda ir padarė stebuklingą daktarą Hartmaną. Šitas daktaras ne kas kits, bet savo būdų gydymo pasidarė teip labai stebuklingų daktarų; už tai visi ligoniai, kad kreiptusi pas manę gydytis, deli kurių, aš prileisiu savo stebuklinga galybę naujo budo gydymo, kad atnešti sveikatai nauda.

Aš esu sumanęs daktaras ir žinau kaip kada su žmogum apseiti teip kaip kiti teip negali padariti, — ligoniai kurie pas manę gydos, tai persitikrina apie mano būdą ir gerumą ir kokia pagelba aš kurių kiti neišgydė; taigi ar dar reikia geresnio ir stebuklingesnio daktaro, kaip Dr. Hartman.

Nors New Yorke yra daktarų, bet aš esu geriausias ir pralenkiu savo gabumų smarkiau kitų todėl, kad jiems mano būdas gydymo nežinomas, kurį tik aš vienas panaudoju ir atsišaukusiems pasiunčių vaistus, su visais reikalingais pamokinimais, kaip vartoti ir kaip gydytis.

KURIE NORI BUTI GYDYTAIS per namę, tai parašykite per laiškus nors ir toli gyvenatę kaip Amerikoj teip ir kitose, dalyse pasaulės, neišskirint tolimiausių kraštų. Rašykite pamindėdami kame dalykas ir ar jau gydėtis kur ir kaip ilgai, parašykite ir kokia jus liga ar kelios ligos slogina Tamista, — nes visokias ligas aš gydau staigės, chroniškas, lytiškas ir tas kurias nieks neišgydė. Gydau pagal mano išmanyma ir patyrimą geriau.

Rašyk pas manę paaiškinant apie savo nesveikumų. Ateik ir matyk koks yra didelis puikus vyras.

Rašant adresuokia laiškus:

Dr. FERD. HARTMANN,
231 E. 14th STREET NEW YORK, N. Y.

Offisas atidaras šioms valandoms: nuo 10 iš ryto iki 5 po piet. — Nedelioms nuo 10 iki 1 po piet. — Panėdėli ir Petnyčioj vakare o nuo 7—8.

Dabar aš išleidžiu knyga "NAUJA METODA" ir netrukus apelis spaudą, tad yra linkėtina, kad persitrauktumet; prisiuskite ro centų ir savo aiškiai parašyta adresa, o kaip tik knygelė išeis iš spaudos tai aš ir pasiūsiu, tam kuris tik atsius markę; nes adresai bus tvarkoje užlaikyti.

Vardas pravardė.....
No. ir gatvė.....
Miestas ir staitas.....

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai buty greitai atlikti, tegul atsišaukia

Seniausį Bankinį Namą Uzdėtą 1848 m.
(Stovinti po Rėdiška Kaucija \$100,000).

Pinigus siunčiamė į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus primame ant procento ir išduodame ant pareikavimo. Šifkortes parduodame ant geriausių Garlaivų visų Linijų ir iš rajuos už pigiausia prekią. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas itas rejalitškas popleras su paliudijimų Konsulio. Atjiekojimą dalių liekame kuoteisingiausiai. Atidarytat: kas dieną iki 6 vakare. Subatoje iki 8 val. vakare. Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO!

Dabar geriausia progą, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokėti. Platesnių žinių klauskite per laišku arba pats ateikite.

Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

HOTELIS VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios arietkos, vyno, skanaus alužio, porterio ir kvėpanti cigarai. Salė dėl draugystė ir šėip susirinkimų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINČĄ DAJNĮ.

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje salunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpantius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo viontautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas — Jona Kulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

Nepamirškite Tautiško Namol

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-108 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Nik. P. Zelwis LIETUVISZKAS GRABORIUS

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.

Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

HIPPODROME

ant 6 Ave. ir 43-44 st., New York

Lošia: „Tarptautiškas Lenktynes“, „Niagaros Balletas“, „Žemės Vidurioose“ ir 19 sktų cirkaus.

Kasdien po pietų 2 v. ir vakarais nuo 6.

Geriausios sedynes \$1.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai pordavinėja bagažą ir perveža pasażierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kolas).

Trumpiausias kelias į Buffalo.

Tiesiai į Sorantonį ir Anglij Britij.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.

New Phone 1284 — R.

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILISAUSKO.

Geriausia užeiga lietuviams. Salė mitingams ir susirinkimams. Prieš tam laikau kriaucyste. Steiluočius siutus dirbu pagal naujausią madą, už prieinamą prekę.

Reikale nepamirškite savo lietuvių.

243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
Hotelis žemai, o kriaucystė viršų.

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00.

Valkų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c.

Naujas Budas mokintis rašyti be mokiniojo..... 10 c.

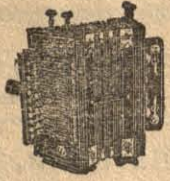
Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveikslais (apdaryta)..... 25 c.

Pinigus siųskite per Money Order šiuo adrešu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvą iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON, PA. ant žemiau padėtos adreso, kurioje galiu gauti LAIKRODŽIŲ, LAIKRODŽIŲ, LEKČIUGĖLIŲ, PUKIŲ ŽIEDŲ, SPILKŲ, KALČKŲ, KOMPASŲ, KRYŽIUKŲ, Puikiausiu ARMONIKŲ, SKRIPKŲ, KLERNETŲ, TRUBŲ, KONCERTINŲ ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Geri BRITVŲ, visokių skyriaus DRUKAVOJIMŲ MAŠINŲ, ALBUMŲ FOTOGRAFIJOMS, GUMINŲ LITARŲ, ISTORIŠKŲ ir MALDA-KIČIŲ, visokių gražių POPIERIŲ gromatomis rašyti su puikiausiais apskaitymais ir daiktomis su drukuotais aplinkui gromatomis rašyti su prisimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5c, maršk gausit jį su 456 pavelksiais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai ir visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkūptai gali gauti pirkta tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkimais kreipties šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET St., Providence Sp. SCRANTON, PA.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS!

(\$110,000,000 (šimtas dešimtis milijonų dolerių) paskirta dėl iškaskimo kanalo, kurs bus dešimtis mylių ilgio ir penkios pločio, ir trauksis visu East New Yorko pakraščiu, kurs vadinasi Jamaica Bay, tarp Rockaway ir East New York, bus tai didžiausia prieplauka (portas) kariškoms ir tavoriniams Suvienytų Valstijų ir visų viešpatysčių laivams. Tą liudija nutarimas 13 d. Lapkričio 1909, komisijos The Canal Terminal Board City of New York, ir pri pažinta per kongresą 10 d. Vasario, 1910, Washington, D. C. Planai buvo patilpe visuose laikraščiuose New Yorko. Tai-gi dabar da galima pirkti gana pigiai lotus no \$450.00 iki \$750.00. Galima žinoti visiems kad ta vieta bus didele biznio vieta, kaip tai: įvairiausias štorai, hoteliai, ir tt., tai žemė turi pakilti į gana aukštą kainą. No eleveiterie tik 4 blokai už 5c į visas dalis miesto galima davaziuoti. Kreipkitės pas vietinius asabiškai ar per laikikus su visokiomis informacijomis. Musų Brandiaus Offisai ir reprezentantai:

- V. J. Šlakys ir J. A. Žemaitis, 119 E. Centre st. Shenandoah Pa.
J. G. Alenskas, 80 Garnet Lane Wilkes-Barre, Pa.
M. Valentinavičius, 1831 N. Main Ave., Seranton, Pa.
MARTUS REALTY CO., 120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone, 2427 Greenpoint.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tautai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du gerus laikraščius už prieinamą kainą: Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir prisiųs mums \$3.00, siuntinėsim par ištiesus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaip priedą "VIENYBĖ LIETUVŪŲ" ir gi par metus, kuriuos laikraščius atskirai užsirašant, apsieina \$4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite! Adresas: "LAISVOJI MINTIS" 1401 N. Main Ave., Seranton, Pa.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaip to: laikrodžių, laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų čysto aukso, šliubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškių knygų, škaplierių, rožančių, kryželių, abrožų, visokių pavelksėlių ir tt. Biblija lietuviškoms raidėms \$3.00. Popieros gromatomis rašymui dideliem pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai \$1.00, už 1000 \$6.00. Trajanka partraukta iš Vokietijos, parsiuduoda baksukas 25c., svaras \$1.25 su prisuntimu. Magiškos kaziros parsiuduoda už \$3.00. Ir šiaip visoki tavorą agentams duodu su dideliu nuosimšiu. Lietuviai ir lietuvaitės, visi draugai ir pažįstami reikale malonekit kreipties pas savo tautietį, o busite užganėdinti. Adresas: V. Vaidelis, 112 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 854 W. Williamsburgh. Williamsburgh BATHS. E. APRIL, Savininkas. Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS 274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y. Moterims kiekvieną utarninką.

GERA SVEIKATA

Štai ko sergančiam reikia, gero daktaro, gerų liekartų, o tuoj busi sveikas, teip kaip daugybės sergančių išgydė daktarai Philadelphia M. Kliniko; todėl kad čion nedaro experementų ant sergančių, kaip daro be praktikos daktarėliai; bet šiam Klinike seniai persitikrinę geri daktarai darbuojasi, kurie pasokmingai, greit ir gerai visokias ligas išgydo ir teip-pat todėl gali Gerai išgydyti, kad šiam Klinike, kiekvienam atsisaukusiam, užrašo ir duoda tikras liekardas, kurios yra žinomos kaip geriausios ir kurias tik mokslas ir gamta gali pagaminti, nors ir pargabentos iš toliausių kraštų svieto. DŽIAUGIASI ŽMONĖS, turėdami Philadelphiaj tokį gerą Klinika, į kurį kas tik atsisaukia, apturi greitai sveikatai pagelbą, todėl lietuviškai nereikalauja patekti į „giseftmeikerių“ žydiškų slomezernikų rankas, nes šiam Philadelphia M. Klinike geri seni daktarai, teisingos liekardos ir kiekvienam sergančiam atsisaukusiam užtikrinta sveikatai pagelbą. Tas Philadelphia M. Klinikas paties gubernatoriaus legalizuotas. Kad iš visur žinotų kur išgydyti ir visada atrasti teisingą nuo visokių ligų pagelbą kaip iš Philadelphiaj teip ir iš tolimų vietų, tad pranešame per laikraštį, kad atsisauktų stačiai lietuviškoje kalboje, o išsyk apturės visokias rodas ir geriausias liekardas, pagelbą sveikatai ir neatidėliojant išgydomi bus nuo: skaudėjimo kaulų, sąnarių, strėnų, krūtines, pečių, rankų ir kojų. Nesveikumo vidurių ir inkstų, zarnų ligų. Nusilpėjimo, sunkaus kvėpavimo, nervų, slaptų užsikrečiamų ligų. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligų. TEIP-PAT MOTERŲ, skausmingas mėnesines ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda varginimui žmonių. Gydomo kaip šviežias teip ir užsienėjusias ligas, nepaisyk kad tau niekas nepagelbėjo, neatidėliok, bet atsisauk lietuviškai, o busi išgydytu nuo visokių ligų, kurios varginimui žmonių atsiranda ir yra išgydomos. KAM mokėti didelius pinigus šundaktariams už ba vertės pamiektą vandenį, kad Philadelphia M. Klinikas duoda teisingas, grynas, geras liekardas už mažą atnagrądijimą, naujausio sutaisymo ir vartojan tikras gyduoles apturėsi reikalingą gerą sveikata. Perstok sirgęs kad gali but išgydytu, bet atsisauk nevilkinant prie: THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, 1117 Walnut St., Philadelphia, Pa. Ateinantiems valandos: nuo 10 iki 4 po piet; šventadieniais no 10 iki 1 p.p. Utarninke ir Pėnyčioje nuo 1 iki 3 vakaro. Dr. Aleks. Browne, Vyriausias Daktaras. Šiam Klinike tikrai tik mokėsiški diplomuoti daktarai gydo: ir vietoje didelių apgarsinimų duoda geras liekardas, kurios išgydo sergančius, yra tai teisingiausias apgarsinimas.

THE AMERICAN Labai puiki mašina drukavojimui laišku. Preke \$7.00.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol. Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori. Pati skrynelė \$2.00 O mašina... \$7.00 Dabar yra gera proga šią maziną pigiai nusipirkti. J. J. Pauksztis & Co. 120-124 Grand str. Brooklyn, N. Y. Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktišką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą. 103 So. 2-nd Str., kamps Berry Str. Gydo naujansiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specijalistas prie ligų chroniškių (išsenėjusių). Valandos priemimui ligoņu: Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvaniaj Universitetą), užsiima varymu provy visuose teismuose. Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A. Office Phone Peoples 37 Bell 47 Residence Peoples 1100

B. HORAK

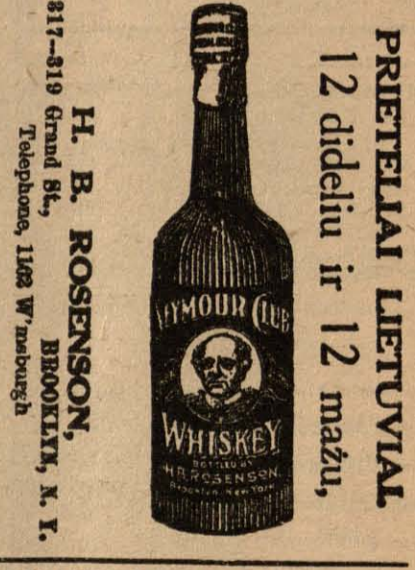
191 17-th Str. So. Brooklyn, N. Y. DIPLIOMUOTA AKUSZERKA Su daug metinia praktika ligoņu-čiuose New York. Prima palages pas save namuose ir eina kitur, preke vidutinė. Patarimai dykai. Persikėle iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave. So. Brooklyn, N. Y.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįsiskok rodos pas kokius nemokitus žydėlius ar kryžius savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų — pas ALBERTA G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa. garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinai, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento. Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų. „Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai iau tukstantis padarė sveikais — išgydys ir Tave! Ypatingai SLAPTAS ligas gydomo ir gilioje siaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį. Delto jeigu trokšti tikros gydytojas pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi. Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

VIENINTELIS LIETUVISKAS HOTELIS J. B. DAINIO. Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kveplanti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkes nepamirškite šios pulkos vietos, o busite užganėdinti. 36 Oxford Str. Kamps Leo Park Ave. Wilkes-Barre, Penn'a.

12 dideliu ir 12 mazu, PRIETELIAI LIETUVIAI H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1162 W. anebough

SVARBUS PRANESZIMAS Realty Trust Pranešame visiems, katris pirkto lotus LINDEN, ST. GEORGE, SOUTH ELIZABETH, ROSELLE ir MAPLE PARK pakasuoti kaip agentai Charles L. Schverin, the American Union Realty Co., ir Linden Building and Construction Co., ir kad muketis ant kontraktų turi but mokama ypatingai ne per laikikus, didžiamam ofise Realty Trust, 60 Liberty Street, arba brančiaus ofise 122 East 23rd Street, N. Y.

Rusizkai Amerikonizka Linija. Vienatinė be persidimo linija tarpe Amerikos ir Rusijos. Nauji su dvejas šriubais laivai: „Kursk“, „Russia“, „Birma“, „Lituania“ reguliariškai bėgioja tarp Rusijos ir Amerikos. Yra tai vienatinė Linija, kuri eina tiesiai Rusijoje be mainymosi. Keleiviai gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj ir gauti priprastą valgi. Kad nereikia mainytis, tai gali paliudyti tukstantai keleiviančių, kurie važiuavo ant šios linijos. Laivai išplaukia iš New Yorko Lituania Kovo 25, 1911 Birma Geg. 13, 1911 Russia Balandžio 8, 1911 Kursk Baland. 22, 1911 Su artesnėmis žiniomis reikia kreiptis prie vyriausių tos linijos atstovų: A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents. 27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Baltramiejaus Naktis. Yra tai puikus prancūzų romanas. Svarbus tikėjimiški ginčai. Labai žingėdžios paslaptis karalių, vyskupų ir kunigų. Kaip dievobaimingi katalikai, su bažnyčios palaiminimu, tik viena nakčia Paryžiuje išskerdė 60 tukstančių žmonių, priešingų popiežiui. Dviejų mirstančių kalba bedjevio su kataliku, kaip jie tada atjaučia ir kaip brolis brolių dėlei karaliaus nušovė ir daug visokių akvyvumų mislijančiams žmonėms. Kunigai tą knygą drandžia skaityti. „Baltramiejaus Naktis“ didelė knyga; kaina tik 75c. Ji reikalinga kiekvienam perskaityti, iš kelių tukstančių liekasi jau tik 200 egz. Pasi-skubink gauti. Siunčiant orderį, adresuoti ant išleidėjo vardo: J. NAUJOKAS 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Vienas Doleris Dovanų. Kuris per mane užsirašys sau, arba kitaj naują skaitytoją laikraščiu prikalbėsi, prisiuočiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių, t. y. „KOVA“, „LIETUVA“, „VIENYBĖ LIETUVŪŲ“, ar „LAISVĄJĄ MINTĮ“ per ištiesus metus, gaus dovanai garsiąją knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ ir dar GRAMATIKA“ (MOKYTOJĄ) iš kurios išmoksi anglišką kalbą, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščiu prenumerata metams vistiek 2 dol. kaštuoja, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojuo viską apturės. Metai skatosis nuo dienos užsirašymo. J. NAUJOKAS.

BENNETT TYPEWRITER. Preke \$18.00 Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliskais raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametojasi nuo kaspino. Didumas mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokių prekę, tai kaip dykai. J. J. Pauksztis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.